

ÇOCUK - LARIMIZIN EĞİTİMİNE DESTEK VERMEK

#ÜSTÜMÜZEVAZİFE

Koç Topluluğu çalışanlarımızın üniversite veya meslek lisesinde okuyan çocukları için sunduğumuz burslara www.vkv.org.tr üzerinden başvurabilirsiniz.

Başvuru Tarihleri
2-30 Eylül 2019

Bilgi için: Firmanızdaki İnsan Kaynakları Departmanı

'Bizden Haberler'in değerli okurları;

Koç Topluluğu olarak kültür ve sanatın toplumsal gelişim açısından önemini biliyor, bu alanları her zaman destekliyoruz. Kurucumuz Vehbi Koç, 1969 yılında Vehbi Koç Vakfı'nı hayata geçirirken Türkiye'nin ihtiyaçlarının gelişen bir ekonomiden çok daha fazlası olduğunun bilincindeydi. Bu nedenle eğitim ve sağlık gibi kritik meselelerin yanı sıra kültür alanını da Vehbi Koç Vakfı'nın odağına aldı. Vakfımız kurulduğu günden bu yana açtığı müzeler, sanat galerileri, araştırma merkezleri ve destek verdiği projelerle, geçmişe olduğu kadar geleceğe de ışık tutmayı başardı. Bunun en son örneklerinden biri de geniş kapsamlı bir kültür kurumuna dönüşen Arter oldu. 2010 yılında İstiklal Caddesi'ndeki Meymenet Han'da faaliyete geçen Arter, Vehbi Koç Vakfı ve Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Ömer M. Koç'un liderliğinde yürütülen çalışmalar sonucunda, bu ay

Dolapdere'deki yeni binasında sanatseverlerle buluşuyor. Kalıcı koleksiyonu, ulusal ve uluslararası çağdaş sanatçıları kapsayan program yapısı ve genç sanatçıları teşvik eden projeleriyle Arter, bundan sonra çok yönlü bir sanat merkezi olarak hizmet verecek. Eylül ayında Vakfımızın açılışını yaptığı bir diğer mekân ise Meşher oldu. Yeni bir sergi alanı olarak Meşher, farklı disiplinleri bir arada sunan sergileriyle tarihe ve sanata ilgi duyan herkes için eşsiz bir deneyim imkânı sunacak.

2007 yılında ana sponsorluğunu üstlendiğimiz İstanbul Bienali'nin 16'ncısı 14 Eylül'de başlıyor. İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından düzenlenen Bienal, kentin kültür yaşamının bir parçası olması ve özellikle genç kuşakları çağdaş sanatla buluşturması açısından çok önemli bir misyona sahip. Bienalin bu yılki odak alanı oldukça dikkat çekici... İnsanlığın dünya üzerinde yarattığı çevre tahribatına "Yedinci Kıta" temasıyla vurgu yapan İstanbul Bienali, hepimizi düşünmeye ve gezegenimize verdiğimiz zararı sorgulamaya çağırarak. İçinde yaşadığımız dünyanın mevcut durumunun, insanların doğaya etkilerinin ve bıraktığı olumsuz izlerin çağdaş sanat yoluyla yorumlanması açısından Bienal'in temasını oldukça çarpıcı buluyorum. Bizler de bu değerli organizasyona kuruluşumuzun 100. yılı olan 2026'ya kadar destek vereceğimiz için mutluluk duyuyoruz.

Kültür ve sanata katkılarımızı sürdürürken diğer yandan üretmeye, istihdam yaratmaya, dış pazarlarda büyümeye devam ediyoruz. Bu yılın ilk altı ayında gerçekleştirdiğimiz 4,2 milyar TL'lik kombine yatırım ile son 5 yılda toplam yatırımlarımız 38 milyar TL'ye ulaştı. 2019 yılının ilk yarısında konsolide bazda toplam 75 milyar TL gelir elde ederken, 2,2 milyar TL ana ortaklık payı net dönem kârı açıkladık. Önümüzdeki dönemde de uzun vadeli değer yaratma hedefimiz ve küresel vizyonumuz doğrultusunda kararlılıkla ilerlemeye devam edeceğiz.

Sevgi ve saygılarımla,

Levent Çakıroğlu

İmtiyaz Sahibi

Koç Holding A.Ş. Adına
Levent ÇAKIROĞLU
(Sahibi)

Genel Yayın Yönetmeni

Oya ÜNLÜ KIZIL

Sorumlu Yönetmen

Şeniz AKAN

Yayın Koordinatörü

Tuğçe Kutlu SERİNTÜRK

Yayın Kurulu

Mustafa Kemal ÇOLAK

M. Dumrul SABUNCUOĞLU

Nihal KÖZ

Nesrin KOÇASLAN

Yayınlar Direktörü

M.Dumrul SABUNCUOĞLU

Direktör

Nihal KÖZ

Nesrin KOÇASLAN

Editörler

Hülya VATANSEVER

Pelin REZAKİ

Biray Anıl BİRER

Yasemin BALABAN

Arzu ERDOĞAN

Özlem KAPAR BAYBURS

Mine AKVERDİ DENKTAŞ

Tasarım

Lom Creative

lom.com.tr

Uygulama

Overteam

Engin KURU

Fotoğraf Editörü

Hüseyin Serdar ÖNGEN

Overteam Bilgi Teknolojileri
İletişim ve Reklamcılık Ltd. Şti.

19 Mayıs Mahallesi

Veteriner Hilmi Sokak

Hilmi Palas Apt. No:4 K:1 D:4

34363 Şişli, İstanbul

Tel:0212 252 74 25

overtime.com

Baskı ve Cilt (Matbaa)

İRM Dijital Matbaa A.Ş.

Şerifali Mahallesi

Şehit Sokak No:49

Ümraniye / İSTANBUL

0216 4667498

Yayın Türü

Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili

Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı
ve görseller kaynak
belirtilerek kullanılabilir.

BU SAYIDA

→ 4 VİZYON

- Çağdaş sanatın buluşma noktası Arter, şimdi yeni binasında!
- Arter: Kapsamlı, şeffaf ve davetkâr
- Meymenet Han'da yeni bir sergi mekânı: Meşher
- İstanbul Bienali'nde sanatla büyük buluşma
- Nicolas Bourriaud: "İstanbul, bir düşünceyi dile getirmek için mükemmel bir yer"
- Görgün Taner: "Bienal, hem kenti hem sanatı kucaklıyor"
- Oya Ünlü Kızıl: "Bienalin teması, bizleri kolektif ya da bireysel olarak harekete geçirecektir"

16. İstanbul Bienali, eylül ayında başlıyor.

→ 44

YAŞAM

→ Dünyamız için barış

→ 30

VİZYON

→ Gökhan Erün: "Ülkemize, insanımıza hizmet etmeyi daha nice yıllar sürdüreceğiz"

→ 40

PROFİL

→ Prof. Dr. Selçuk Şirin: "En büyük hata mükemmel ebeveynlik baskısı"

→ 48

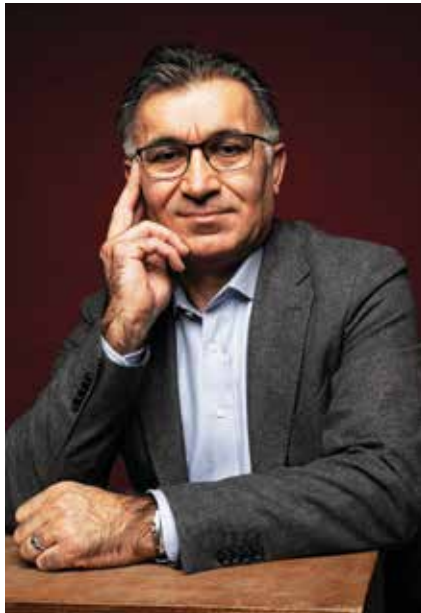
NELER OLACAK?

- David Garrett konseri
- Dolmabahçe Sarayı: İnşa Süreci, Mekân ve Teşkilat
- Video yerleştirme: "Tüm Zamanlara, Tüm Üzgün Taşlara"
- "Yaz Yaz Yaz '19: Pera Öğrenme Atölye sergisi"
- "Abrakadabra" sergisi

→ 36

YAKIN PLAN

→ 5G tüm görkemiyle geliyor

BİZDEN HABERLER'E
ULAŞMAK ŞİMDİ ÇOK DAHA KOLAY.
İPAD UYGULAMAMIZ İLE DERGİMİZ
DİLEDİĞİNİZ ANDA, DİLEDİĞİNİZ YERDE

ÇAĞDAŞ SANATIN BULUŞMA NOKTASI ARTER, ŞİMDİ YENİ BİNASINDA!

"SANAT İÇİN ALAN" KONUMLAMASIYLA 2010 YILINDA
KAPILARINI AÇAN ARTER, VEHBİ KOÇ VAKFI'NIN EN
ÖNEMLİ GİRİŞİMLERİNDEN BİRİ... VAKFIN 50. KURULUŞ
YILDÖNÜMÜNDE DOLAPDERE'DEKİ YENİ BİNASINA TAŞINAN
KURUM, SANATIN TÜM DİSİPLİNLERİNE YAYILAN FAALİYET
ALANIYLA SINIRLARINI DAHA DA GENİŞLETİYOR VE YENİ
MEKÂNIYLA ÇOK DAHA KAPSAMLI BİR
KÜLTÜR-SANAT KURUMUNA DÖNÜŞÜYOR.

İlk kez 2010 yılında Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç'un girişimiyle sanatseverlerle buluşan Arter "çağdaş sanat alanında sürdürülebilir bir üretim ve sergileme altyapısı sunmak amacıyla" Vehbi Koç Vakfı'na (VKV) bağlı bir kurum olarak kültür-sanat yolculuğuna başlamıştı. O tarihten bu yana, bir yandan çağdaş sanat yapıtlarını bünyesinde toplayıp yaratıcı yaklaşımlarla yorumlayarak sergilerken, öte yandan yeni yapıtların üretimini teşvik eden imkânlar sağladı. Mekân, kurulduğu ilk günden bu yana Beyoğlu İstiklal Caddesi'ndeki Meymenet Han binasında Türkiye'deki çağdaş sanat dünyasının ana noktalarından biri olmayı başardı.

Aradan geçen zaman içerisinde 37 sergiyi sanatseverlerle buluşturdu, 183 eserin üretimine katkı sağladı. Bunların yanı sıra performanslara, atölye çalışmalarına ve söyleşilere ev sahipliği yaptı.

Yıllar içinde gittikçe büyüyen ve VKV'nin en önemli kurumlarından biri hâline gelen Arter'in çok daha kapsamlı çalışmalar için yeni bir mekân ihtiyacı ortaya çıktı ve nihayet bu yıl, vakfın 50. kuruluş yıldönümünde Dolapdere'de inşa edilen yeni binasına taşındı.

Vehbi Koç Vakfı Kültür Sanat Danışmanı ve Arter Kurucu Direktörü Melih Fereli kuruluş aşamasında Arter'in bir müze olmadığına vurgu yapmış ve burayı "sanat için alan" olarak tanımlamıştı. Şimdiyse mekân sanatı keşfetmek, sanattan keyif almak, sanatla yakın ilişki kurabilmek isteyenler için çok yönlü bir kurum olacak ve sanat için çok daha fazla alan açacak.

ÇOKDİSİPLİNLİ VE DİNAMİK PROGRAMLAR

Arter, hem kalıcı koleksiyonundan hem de dışarıdan gelen eserlerden oluşturduğu sergilerin yanı sıra farklı disiplinleri bir araya getiren etkinlikler, film ve öğrenme programının yanı sıra yayınlarıyla sanatı geniş kitlelerle buluşturmaya hazırlanıyor. Açılışı ise oldukça kapsamlı bir programla yapılıyor. Bu programın ilk bölümünde yedi sergi yer alıyor. Emre Baykal ve Eda Berkmen küratörlüğünde Arter Koleksiyonu'ndan oluşturulan "Saat Kaç?" başlıklı sergi, bellek, zaman ve mekân kavramları etrafında şekilleniyor. Küratörlüğünü Selen Ansen'in yaptığı "Kelimeler Pek Gereksiz" başlıklı koleksiyon grup sergisi ise jest, kalıntı ve iz temaları etrafında kurgulanıyor. "Altan Gürman Retrospektif Sergisi" 1976 yılında hayatını kaybeden sanatçının tüm üretimini bir araya getiriyor. Ayşe Erkmen'in Arter'in açılış programında yer alan sergisi "Beyazımtırak" sanatçının

1970'lerden bu yana gerçekleştirdiği sanatsal üretim içinden retrospektif bir anlayışla seçilenlerle birlikte, bu sergi için özel olarak tasarlayıp ürettiği yeni işleri bir araya getiriyor. Rosa Barba'nın "Gizli Konferans" başlıklı yerleştirmesi sanatçının 2010-2015 yılları arasında müze depolarında çektiği üç filmden oluşuyor. İnci Furni'nin "Bir An İçin Durdu" başlıklı kişisel sergisi, sanatçının bu sergi için ürettiği yeni işlerini bir araya getiriyor. Céleste Boursier-Mougenot'nun "offroad, v2" başlıklı yerleştirmesi, dışarıdaki rüzgârın hızı ve yönüyle etkileşim içinde hareket eden üç adet kuyruklu piyanodan oluşuyor.

Arter'in etkinlik programının Eylül-Aralık 2019 döneminde ağırlayacağı sanatçılar arasında Aydın Esen, A Portrait and a Dream, Can Çakmur, Emin Fındıkoğlu Quartet ile Tolgahan Çoğulu, Sinan Ayyıldız Duo ve Can Çakmaz yer alıyor. Meggy Rustamova, Noé Soulier, Gizem Karakaş ve Etem Şahin, Kate McIntosh ise özgün performanslarıyla Arter'de olacak.

22 Ekim'de Jonas Mekas Retrospektifi'yle başlayacak Film Programı ise bir hafta boyunca

sanatçının neredeyse tüm üretimini izleyicilerle buluşturacak. Jonas Mekas toplu gösteriminin ardından Arter'in koleksiyon sergilerine paralel olarak hazırlanan bir içerikle devam edecek olan Film Programı; Agnes Varda, Chantal Ackerman, Alain Resnais, Chris Marker, Laurie Anderson, Apichatpong Weerasethakul gibi yönetmen ve sanatçıların filmlerinden örnekleri bir araya getirecek.

Öğrenme Programı kapsamında kamuya açık olarak düzenlenecek konuşmalar, atölye çalışmaları, seminerler ve sergi turlarıyla beraber,

Gençlik Konseyi ve Arter Araştırma Programı adıyla iki uzun soluklu program da hayata geçirilecek. Program, içinde yaşadığımız zamanı sanat aracılığıyla yorumlamaya yönelik etkinlikler sunarak herkesi yaratıcı sürecin bir parçası hâline getirecek. Sanatçılara ve sergilere odaklı yayınların yanında Arter Koleksiyonu'na odaklanan Arter Yakın Plan ve Arter Arka Plan başlıklı iki yeni kitap dizisi de cabası...

Farklı sanatsal disiplinleri bir araya getiren, yaratıcılığı tetikleyen, herkese açık, dinamik ve çokdisiplinli bir kurum olan Arter'in Türkiye'nin çağdaş sanat alanına katkılarını önümüzdeki dönemde farklı etkinlikler de izlemeye devam edeceğiz. Türkiye'de çağdaş sanatın en önemli buluşma noktalarından biri hâline gelecek Arter'in sanat yolculuğunu anlatan Vehbi Koç Vakfı Kültür Sanat Danışmanı ve Arter Kurucu Direktörü Melih Fereli'nin röportajını bir sonraki sayfada okuyabilirsiniz...

ARTER: KAPSAMLI, ŞEFFAF VE DAVETKÂR

ARTER, EYLÜL AYINDAN İTİBAREN DOLAPDERE'DEKİ YENİ BİNASINDA SERGİLERİN YANI SIRA FARKLI DİSİPLİNLERİ BİR ARAYA GETİREN ETKİNLİKLERİYLE FİLM VE ÖĞRENME PROGRAMININ YANI SIRA YAYINLARIYLA SANATI GENİŞ KİTLELERLE BULUŞTURUYOR. BAŞTA ARTER'İN KURULUŞU OLMAK ÜZERE TÜRKİYE'NİN KÜLTÜR-SANAT HAYATINA BÜYÜK KATKILARI OLAN VEHBİ KOÇ VAKFI KÜLTÜR SANAT DANIŞMANI VE ARTER KURUCU DİREKTÖRÜ MELİH FERELİ, BİZDEN HABERLER DERGİSİ'NE KURUMUN YENİ DÖNEMİNİ ANLATTI.

Vehbi Koç Vakfı Kültür Sanat Danışmanı ve Arter Kurucu Direktörü Melih Fereli, uzun yıllara dayanan sanat yöneticiliği kariyerinde Türkiye’de önemli işlere imza atmış bir isim... Bu yolculukta ise Arter’in çok ayrı bir yeri bulunuyor. 2007 yılından bu yana Vehbi Koç Vakfı’nın öncülüğünde ve Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç’un desteğiyle başlayan Arter Koleksiyonu’nun bugünlere ulaşmasında büyük katkıları bulunan Melih Fereli’nin bu çabaları ve çalışmaları bugün muazzam bir kültür kurumuyla sanatseverlerin beğenisine sunuluyor. Biz de bu vesileyle Arter’in yeni dönemini, yıllardır büyük bir titizlikle oluşturulan koleksiyonu, Türkiye’nin geçmişten bugüne kat ettiği kültür-sanat yolculuğunu Melih Fereli’den dinledik.

Arter’in yeni mekânıyla birlikte çok daha kapsamlı bir kültür kurumu hâline geleceğini söyleyen Fereli, farklı disiplinlerden etkinlikleriyle ve ziyaretçilerin sanatla bağ kurmalarını destekleyecek öğrenme imkânlarıyla sıra dışı bir deneyim alanı sunacağını söylüyor.

Diğer yandan Koç Ailesi’ne şükranlarını da belirten Melih Fereli, “Onlar sayesinde hayallerimin gerçekleştiğini görmek her faniye nasip olmayacak bir ayrıcalık benim için... Bu vesileyle hepsine en kalbi duygularla teşekkürlerimi takdim ediyorum.”

2010 yılında sizin de yoğun çabalarınızla kurulan Arter, Vehbi Koç Vakfı’nın en önemli girişimlerinden biri oldu. Kuruluş aşamasında buranın bir müze olmadığına vurgu yapmış ve "sanat için alan" olarak tanımlamıştınız. Kurulduğu günden bu yana Arter nasıl bir misyon üstlendi ve bu "sanat için alan" tanımlamasını nasıl hayata geçirdi?

Arter 2010’daki açılışında, bugün dönüşmekte olduğu daha geniş kapsamlı kültür kurumunun öncüsü bir laboratuvar ve öğrenme alanı olarak kurgulanmıştı. “Sanat için alan” konumlaması paralelinde tasarlanan kimlik de Arter’i boş bir mekân olarak tanımlıyor; sanata öncelikle üretimin teşvik edildiği bir “alan” açarak sergileri, sanatçıları öne çıkarıyordu. Arter İstiklal Caddesi’ndeki binasında 35 sergi yaptı. Bu sergiler çerçevesinde 183 yeni eserin yaratılmasına maddi ve lojistik destek verdi. Sergilerine eşlik eden dünya standartlarında, iki dilli (Türkçe ve İngilizce) yayınlar hazırlandı. Programını yerinin el verdiği ölçülerde konuşmalar, performanslar, gösterimler ile zenginleştirdi.

2005 yılında Vehbi Koç Vakfı Kültür ve Sanat Danışmanı olarak göreve başladığım dönemde vakfın sanat alanındaki faaliyetlerine yönelik hazırlamış olduğum rapor sonucu benimsenen geleceğe yönelik stratejinin bir parçası olarak Arter’in daha büyük bir sanat kurumuna evrileceğini ve İstiklal Caddesi’ndeki mevcudiyetinin sona ereceğini biliyorduk. Bu bina ve oradaki 10 yıla yakın faaliyetimiz, Arter’in yeni binasına giden yolda daha önce de belirttiğim gibi bir laboratuvar işlevi gördü. Ekibin oluşması, genişlemesi ve beraber çalışma tecrübesi edinmesi anlamında da sıra dışı bir deneyim alanı sundu bize.

"1350'DEN FAZLA YAPITIN YER ALDIĞI ARTER KOLEKSİYONU'NDA, 1960'LARDAN GÜNÜMÜZE ÇAĞDAŞ SANATIN FARKLI TAVIR VE PRATİKLERİNİ ÖRNEKLEYEN RESİM, HEYKEL, FOTOĞRAF, VİDEO, FİLM, YERLEŞTİRME, SES, IŞIK VE PERFORMANS GİBİ ÇEŞİTLİ MECRALARDA ÜRETİLMİŞ ESERLER YER ALIYOR. KOLEKSİYON, TÜRKİYE'NİN VE ÖZELLİKLE ÇEVRESİNDEKİ GENİŞ COĞRAFYANIN SANATSAL ÜRETİMİNE ODAKLANIYOR."

Arter, Vehbi Koç Vakfı’nın 50. kuruluş yıldönümünde, eylül ayında Dolapdere’deki yeni binasında sanatseverlere kapılarını açıyor. Kurumun yeni bir mekâna taşınma ihtiyacı nasıl ortaya çıktı? Uzun yıllardır çalışmalarını sürdüren Arter’in Türkiye’de nasıl bir ihtiyaca karşılık geleceğine inanıyorsunuz?

Yeni binamızla beraber Arter geniş kapsamlı bir kültür kurumuna dönüşüyor. Arter’in programı koleksiyonumuzdan ve dışından muhtelif sergileri odağına alırken sahne sanatları, müzik ve film gibi farklı disiplinlerden etkinlikleri ve ziyaretçilerin sanatla bağ kurmalarını destekleyecek öğrenme imkânlarını içerecek şekilde genişliyor. Arter bu anlamda izleyicileri sanatın tüm disiplinlerindeki güncel üretimle buluşturacak bir kültür merkezi gibi işleyecek. Arter, İstiklal Caddesi’ndeki mekânında olduğu gibi yeni binasında da kapısı herkese açık şeffaf ve kimseyi ötekileştirmeyen bir kurum olmaya devam edecek. Farklı sanat disiplinlerini bir araya getiren programıyla çok çeşitli ilgi alanlarına sahip insanları buluşturan bir merkez olmayı, her yaştan, her sosyo-ekonomik kesimden birey için davetkâr olabilmeyi hedefliyoruz. Arter’i geniş kitlelerle tanıştırmak hedefimizin odağında ise 24 yaş ve altı izleyiciler yer alıyor.

2007 yılında Vehbi Koç Vakfı Kültür Sanat Danışmanı ve Arter Kurucu Direktörü olarak belli bir strateji çerçevesinde VKV bünyesinde çağdaş sanat alanında uluslararası bir koleksiyon başlattınız: Arter Koleksiyonu. Bu koleksiyon yeni binanın açılmasıyla birlikte sergiler ve dijital erişim olanakları aracılığıyla 1350’den fazla yapıtı sanatseverlerle buluşturacak. Arter Koleksiyonu’nu ve nasıl oluşturulduğunu anlatır mısınız?

Arter, 2007’den beri çağdaş sanat eserlerini topluyor, aynı zamanda yeni eserlerin üretimini teşvik ediyor ve finanse ediyor. Arter Koleksiyonu, tüm mecraları içeren çağdaş sanattaki yeni fikirleri, söylemleri ve eğilimleri değerlendiriyor. Arter Koleksiyonu’nda, 1960’lardan günümüze çağdaş sanatın farklı tavır ve pratiklerini örnekleyen resim, heykel, fotoğraf, video, film, yerleştirme, ses, ışık ve performans gibi çeşitli mecralarda üretilmiş eserler yer alıyor. Koleksiyon, Türkiye’nin ve özellikle

“YENİ BİNAMIZLA BERABER ARTER GENİŞ KAPSAMLI BİR KÜLTÜR KURUMUNA DÖNÜŞÜYOR. ARTER’İN PROGRAMI KOLEKSİYONUMUZDAN VE DIŞINDAN MUHTELİF SERGİLERİ ODAĞINA ALIRKEN SAHNE SANATLARI, MÜZİK VE FİLM GİBİ FARKLI DİSİPLİNLERDEN ETKİNLİKLERİ VE ZİYARETÇİLERİN SANATLA BAĞ KURMALARINI DESTEKLEYECEK ÖĞRENME İMKÂNLARINI İÇERECEK ŞEKİLDE GENİŞLİYOR.”

Sigmar Polke

Patates Ev, 1967, Ahşap çubuklardan yapılmış konstrüksiyon, boya, patatesler

çevresindeki geniş coğrafyanın sanatsal üretimine odaklanıyor. Yakınlaşan form, ifade ve içerikleri vurgulayan uluslararası bir diyalog yoğunlaşıyor.

2007 yılında Vehbi Koç Vakfı çatısı altında oluşturulmaya başlanan bugünkü Arter Koleksiyonu’na ileride kurulması düşünülen çağdaş sanat müzesi temeli gözüyle bakarak işe koyulduk. Başlangıçta René Block ve benim tarafımdan verilen alım kararları daha sonra Emre Baykal ve Selen Ansen’in katılmasıyla genişleyen bir eser alım komisyonu tarafından yapılan değerlendirmeler sonucu uygulanmakta... Koleksiyonumuz oluşturulmaya başlamadan önce René Block ve benim ele aldığımız konular arasında “Bir hedef belirleyelim, burada coğrafi bir odak mı yapacağız, kavramsal bir odak mı yapacağız, belli sanatçılara etnisite gözeterek öncelik mi vereceğiz?” gibi sorular vardı. “Bunun felsefesini tartışıp Ömer Bey’e sunalım” dedik ve o zaman şuna karar verdik: Biz yerel

"KÜLTÜR-SANATTA GERİYE GİDİYORUZ"

Uzun yıllardır kültür-sanat dünyasına hizmet vermiş biri olarak çağdaş sanatın Türkiye’deki gelişimini nasıl değerlendiriyorsunuz? Dahası Türkiye’nin kültür-sanat yolculuğunu nasıl görüyorsunuz?

1993 yılında İngiltere’den Türkiye’ye döndüğümde İstanbul Kültür Sanat Vakfı dışında uluslararası nitelikte düzenli etkinlik yapan bir kurum bulunmuyordu. İKSV’nin Genel Müdürü olarak göreve geldiğim günden itibaren kültür-sanat alanında kurumsallaşmış bir yapının oluşması için gayret gösterdim. Bugün hâlen pek çok kurum tarafından örnek alınan sponsorluk yapısını kurduk, kurumun logolarından tüm iletişim diline uzanan yeni ve sürdürülebilir bir çatı sistemi yerleştirdik, bir yandan da pek çok festivalin imza atmakta zorlanacağı sanatsal projeleri hayata geçirdik.

Aradan geçen yıllar içinde pek çok organizasyon şirketi ve yeni oluşum ortaya çıkmış olmasına karşın hâlâ İstanbul’un en büyük eksikliği olan altyapı sorunu çözülmemiş durumda; hatta geriye gittiğini söylemek mümkün... Sanat icra edilen mekânların giderek yok olması ne yazık ki birtakım izleyiciyi küstürdü. Sanatın toplumun tüm kesimleri için erişilebilir kılınması öncelikle merkezi ve yerel yönetimlerin birincil sorumluluk alması gereken bir husus; ve bu anlamda AKM gibi bu şehirde sanatın atardamarı olarak nitelenecek bir yapının bu kadar uzun bir süre kapalı kalmış olması çok büyük ve üzücü bir kayıp...

İngiltere’den vatana dönüşümü takip eden yıllarda ben maalesef kentimize taşra estetiğinin ve aşırı muhafazakârlığın dayatıldığına tanıklık ettim. Makedonya’dan göçmen bir ailenin çocuğu olarak büyüdüğüm İstanbul’da edindiğim değerlerin içinin boşaltıldığı, günü kotarmanın ve hoyrat kabadayılığın prim yaptığı bir ortamın körüklendiğini hâlen yaşıyorum. Sanat kurumlarının bu gidişatın tersine döndürülmesi açısından önemli bir işlevi vardır; yine de geleceğe umutla bakıyorum, çünkü hayatın evrilmesi için gereken çabaların mayasıdır umut.

sanatsal üretimin zenginliğine tabii ki odaklanalım ama kendisini yerelle sınırlamayan, yerelliğin ötesine geçip uluslararası bir aktör olma iddiasında olduğunu belirten ve bu yönde çabalayan, ama her yerde de benzerlerinin bulunduğu bir koleksiyon oluşturma hatasına düşmeyen bir kurum olabilmeyi hedefleyelim.

Önümüzdeki dönemde de koleksiyondaki eserler, dünyanın önde gelen sanat kurumları tarafından ödünç alınmaya ve farklı coğrafyalardaki sergilerde izleyiciyle buluşmaya da devam edecek. Bu bağlamda Arter’in uluslararası sanat camiasında nasıl bir karşılık bulacağını düşünüyorsunuz?

Arter Koleksiyonu’ndan eserler, koleksiyonun oluşturulmaya başlandığı yıllardan bu yana dünyanın önde gelen müze, sanat merkezi ve büyük sergileri tarafından ödünç alınıyor. Koleksiyonumuzun artık

Michael Sailstorfer

Labirent 19, 2011, Tuval üzerine gazete kesikleri ve sprey boya

kamuya açılmış olmasıyla önümüzdeki yıllarda eserlerimize talebin artarak devam edeceğini düşünüyorum.

Arter'in uluslararası sanat camiasındaki varlığı elbette yalnızca koleksiyonundan verdiği ödünç eserler yoluyla olmayacaktır. Arter'in uluslararası sanat camiası içinde bugüne kadar dünya standartlarında sergiler yapan bir kurum olarak edindiği saygın konumu var. Arter, Türkiye'den sanatçıları hem kendi koleksiyonu hem de düzenleyeceği sergiler üzerinden dünyanın önemli sanat merkezlerinde tanıtmayı kendi imkânları ile gerçekleştirmenin ötesine geçti; artık uluslararası iş birlikleri üzerinden çok daha büyük sergiler ve ortak yapımlarda paydaş olabilecek güce kavuştu. Nitekim 2020 yılındaki KP Brehmer sergimiz de bu tür bir ortaklığın ürünüdür. Neues Museum Nürnberg, Hamburger Kunsthalle, Kunsthalle Den Haag ve Arter ortak yapımcılığında hazırlanan bu sergi, ileride

gerçekleştireceğimiz pek çok uluslararası iş birliklerinin ilklerinden. Vizyonumuz ve misyonumuz çerçevesinde hedeflediğimiz tesir iddiasından yola çıkarak üstümüze aldığımız vazife budur!

Mekân oldukça iddialı bir programla açılıyor. Sergilerin yanı sıra farklı disiplinleri bir araya getiren etkinlikler de ziyaretçiyi bekliyor. Arter'in program yapısı hakkında bilgi verir misiniz? Programın temelini oluştururken nasıl bir strateji izlediniz?

Arter'in programının belkemiğini koleksiyonu ve sergiler oluşturuyor. Yurt içi ve yurt dışından yılda yaklaşık 12 kişisel ya da grup sergisi sunacağız. Arter Koleksiyonu'nun devamlı sergileneceği koleksiyona adanmış galerilerimiz bulunmayacak. Koleksiyonu yeni bağlam ve bakış açılarıyla farklı kavramsal çerçeveler etrafında değerlendirdiğimiz bir kaynak olarak kullanacağız. Ön gördüğümüz koleksiyona yaklaşım

Jonas Mekas

Karanlığın İçinden İmgeler, 2012, 16 mm filminden inkjet dijital baskı,

tavır, eserler arasındaki tematik, zamansal ve coğrafi yakınlıklar ve geçişler yoluyla küratörler için de yeni bağların ortaya çıkarılabileceği zengin bir zemin oluşturacak. İzleyicilerimizi, Arter'i her ziyaretlerinde koleksiyondan oluşturulmuş birbirinden çok farklı sergilerle karşılayacağız.

Arter'in programında sergilerin yanı sıra sahne sanatlarından klasik, çağdaş ve elektronik müziğe, filmden performans sanatı ve dijital sanatlara kadar pek çok disiplinin yenilikçi örnekleri sunulacak. Başka kurumlarla iş birliği de yaparak farklı disiplinleri buluşturan yapıtlar ve projeler geliştirecek olan

Arter, etkinlik programında tüm sanat disiplinlerinin yenilikçi ve özgün örneklerine yer verecek. İlk sezondaki etkinlikler kapsamında bir performans programı da yer alırken, etkinlikler yalnızca Sevgi Gönül Oditoryumu ve gerek gösteriler gerekse sergiler için esnek bir altyapı sunan performans salonu Karbon ile sınırlı kalmayıp binanın farklı alanlarına yayılacak. Film Programı dâhilinde ise haftalık düzenli film gösterimlerinin yanı sıra üç aylık süreçlerde tema ve yönetmen odaklı retrospektifler, söyleşi ve paralel etkinliklerle zenginleştirilmiş gösterimler gerçekleşecek.

"SANAT BENİM İÇİN HAYATLA EŞ ANLAMLI"

Mühendislik eğitimi almanıza rağmen kariyer olarak sanat yöneticiliğini seçtiniz. Londra Filarmoni Orkestrası'yla başlayan sanat yolculuğunuzda kültür-sanat alanında önemli işlere imzanızı atarak, ülkemizin kültür-sanat yolculuğuna büyük katkılar sağladınız ve çok değerli ödüller toplayarak 40 yılı geride bıraktınız. Sanata olan bu büyük tutku nereden geliyor? Sanat sizin için ne anlam taşıyor?

İltifatınız için çok teşekkür ederim; "kendimce yoğurt yedim" ve umarım kalıcı izler bıraktım.

Ben Makedonya göçmeni bir ailenin mensubuyum; bana öğretilen değerlerin başında sevgi ve sahiplik vardır. Hakkaniyetli olmak, eleştirirken haklı kalmayı gözetken bir üslupla insan ilişkilerini yürütmek ailemizin bireyleri arasında da sıkı sıkıya tutunulan bir kuraldı. Akıllı uslu, çalışkan ve çok meraklı bir çocuktum; dillere yatkınlığım, mukallit tavrlarım, doğal matematik yeteneğim yoklukların üstesinden gelme çabalarına odaklanan anne ve babamın bende "geleceğin mühendisi"ni görmesine yol açmıştı besbelli.

Öte yandan, hem annem hem de babam (ve anneannem) meloman insanlardı; sanırım müzik çok küçük yaşlarda kalıtsal yeteneklerimi tetikleyen unsur oldu. Pek romantik biri olan orman mühendisi babam Mehmet Fereli doğada yaptığımız yürüyüşlerde yapraklarından bitkileri tanımayı, Latince adlarını ezberlememizi önemserdi. "Doğanın sesi en güzel müziktir; dinlemeye çalışın!" deyişi bugün dahi kulaklarımda çınlar... Henüz beş buçuk yaşındayken beni elimden tutup İstanbul Radyosu Çocuk Korosu sınavına götüren ve "boy soprano" olmanın ne demek olduğunu yıllar sonra kavramama neden olan da yine babamdı. Hocalarım Halil Bedii Yönetken, Fikri Çiçekoglu bendeki müzik aşkının tohumlarını ekerken, Radyo Çocuk saati yöneticisi Nadide Arcan beni nüktedan tarafımdan yakalamıştı.

İstanbul Erkek Lisesi'nde hazırlık sınıfından itibaren feyz aldığım öğretmenlerimin arasında beni en çok etkileyenler, sevginin yanı sıra sanatla bilimin ve matematiğin hayatın en önemli bileşenleri olduğunu beynime yerleştirenler Dr. Gerhard Kopp ve Horst Weström olmuşlardır. Yarı zamanlı konservatuar tecrübem ne yazık ki akademik baskılar sonucu kısa sürdü. Ama bütün bu anlattıklarımın manzumesi bendeki sanat tutkusunun temel taşlarını oluşturdu.

Sanatın tüm disiplinleriyle ilişkimi klasik batı müziği üzerinden kurabilmiş olmak fırsatını eğitimimin yanı sıra neredeyse yirmi yıl yaşadığım Londra'da yakaladım. Arter'e ilişkin vizyonumdaki aykırılık da benim bir müzeci veya sanat tarihçi olmamamdan kaynaklanıyor. Başka biri benim yerimde olsaydı, eminim yeni binamız daha farklı bir anlayış çerçevesinde inşa edilirdi.

Özetlersem, sanat benim için hayatla eş anlamlı:

Sanat her yerde, her zaman ve her koşulda mevcut; tek yapmanız gereken şey benliğinizin dikte etmeye çalıştığı önceliklerden uzaklaşıp duyurgalarınızı açmak. Gerisi sizi bulur...

Yeni binanın mimarisi için sanatı keşfetmek, sanattan keyif almak, sanatla yakın ilişki kurabilmek üzere açıklık ve akışkanlık kavramlarından yola çıkıldı ve çok yönlü bir mekân oluşturuldu deniliyor. Bina mimarisi ile sanatın sunumu arasında nasıl bir ilişki var?

İngiliz mimarlık ofisi Grimshaw Architects imzasını taşıyan Arter'in yeni binası, sadece ülkemizde değil dünyada eşine az rastlanır kompleks bir yapı. Grimshaw Architects liderliğinde Thornton Tomasetti, Max Fordham, ve Neill Woodger Acoustics'in uzmanlıklarını kattığı bina, dışa dönük bir yaklaşımla, etrafıyla bağlar kuran sanatsal ve sosyal bir buluşma noktası olarak tasarlandı. Sir Nicholas Grimshaw ile yaptığım ilk görüşmelerden birinde bana söyledikleri bir ders gibiydi: "Benim görevim kendi ünüme ün katacak gösterişli bir yapıdan ziyade sizin hayal ettiğiniz dünyanın gereksinimlerine cevap verecek mekânlar içeren bir yapıyı yaratmak. Bu sayede hep birlikte kazanan taraflar olacağız! İnanın bu kuru gürültüden çok daha iyidir böylesi..."

Füsun Onur

Zaman İkonları, 1990

Arter, 25 metrelik iki atriyumla birbirine bağlanan ve binanın sunduğu fonksiyon alanları arasında kesintisiz bir iletişim ve etkileşime izin veren bir anlayışla oluşturulan mekânlar dizisi olarak planlandı. Katlara yerleştirilen camlar vasıtasıyla sergileme alanları arasında ilişki ve devamlılık gözetildi. Disiplinler arası yapısıyla bodrum katlarda yer alan iki esnek ve son teknolojiyle donatılmış performans salonu sahne sanatlarına odaklanan bir altyapıya sahip olmakla beraber çağdaş sanat eserlerinin de sergilenebileceği

açıklığı tanır bir anlayışla oluşturuldu. Arter, yeni binasının sunduğu olanaklarla zenginleşecek programıyla fark yaratarak Türkiye'nin kültür hayatına önemli bir katkı sağlayacak.

Arter, bir yandan da yeni yapıtların üretimini teşvik etmeye ve bunun için gerekli imkânları sağlamaya devam edecek. Mekânda özellikle genç sanatçıları desteklemek için nasıl bir yaklaşım planlıyor?

Bugüne kadar Arter'in sergiler programı her zaman farklı jenerasyonlardan sanatçılara yer veren bir içerikle ilerledi. Pek çok genç sanatçının ilk kurumsal solo sergilerini Arter yaptı. Yeni binamızda da aynı yaklaşımla sergiler yapma ve genç sanatçılar için sürdürülebilir bir destek mekanizması olma gayreti içinde çalışacağız. Ayrıca Öğrenme Programı dâhilindeki Araştırma Programı'nın da yalnızca sanatçılar için değil, çağdaş sanat alanında çalışan tüm sanat profesyonelleri için çok ciddi bir açığı kapatacağı inancındayım.

Nam June Paik
Fransız Saati Televizyonu, 1989

Arter Öğrenme Programı dikkat çeken bir etkinlik. Kurum, bu herkesin yaratıcı sürecin parçası olabileceği bir ortam yaratmaya da hazırlanıyor. Bu çalışma Türkiye'de sanata bakışı nasıl etkileyecek sizce?

İçinde yaşadığımız zamanı sanat aracılığıyla yorumlamaya yönelik süreç ve etkinlikler sunan Arter Öğrenme Programı, herkesin yaratıcı sürecin parçası olabileceği bir ortamı mümkün kılmayı amaçlıyor. Sanatçılar, ziyaretçiler ve paydaşlar arasında uzun süreli bağlar kurmayı hedefleyen programda; sergi turları, konuşmalar, atölye çalışmaları ve seminerlerin yanı sıra Gençlik Konseyi ve Arter Araştırma Programı başlığı altında katılımcıların ilgi ve ihtiyaçları etrafında şekillenen uzun soluklu programlar da yer alıyor.

Program, rehberli turlar (ve sesli rehberler), sanatçı konuşmaları, paneller, atölye çalışmaları ve podcast'leri içeren çeşitli etkinlik ve yorumlama araçlarını içeriyor. Yeni binamızda esnek modüler düzen içeren özel bir öğrenme atölyesi, sanatsal prodüksiyona katılmak isteyen kullanıcılar için uygulamalı bir üretim stüdyosu ve dijital bir laboratuvar alanı da bulunuyor.

Arter Öğrenme Programı'nda yıl boyunca farklı içerik ve yaklaşımlara odaklanan uzun soluklu süreçler de yer alıyor. Çağdaş sanat alanında temel tartışmaları ve güncel eğilimleri Arter'in programıyla ilişkilendirerek ele alan Çağdaş Sanat Seminerleri verilecek. Hareket Atölyelerinde katılımcılar, bedenle çalışmaya dair farklı yöntemleri deneyimleyerek hareket alanlarını genişletebiliyor. Örneğin, Arter Öğrenme Programı kapsamında ilki gerçekleştirilecek olan Gençlik Konseyi ve Arter Araştırma Programı, davet edilen katılımcıların sekiz ay boyunca kendi ihtiyaç ve ilgileri doğrultusunda hayata geçecek. Beyoğlu - Şişli bölgesinde, burada öğrenim gören 11-14 yaş arasındaki çocukların farklı sanat disiplinlerini keşfederek kendi ifade dillerini oluşturmalarını amaçlayan Arter Gençlik Konseyi gerçekleşecek. Hâlihazırda başlamış olan Arter Araştırma Programıysa, profesyonellere ve kültürel üreticilere

Cengiz Çekil
Saat Kaç?, 2008

yönelik olarak geliştirilmiş, katılımcıların kendi araştırma konuları ve pratiklerinden yola çıkarak süreç odaklı ve kendiliğinden örgütlenmeyi önemseyen bir yaklaşımla şekilleniyor. Arter Araştırma Programı, kültürel üreticileri, yaşadığımız zamana göre kendi bakış açılarını, sanatsal araştırma metodolojilerini ve kendilerini ifade edecek dili geliştirmelerinde desteklemeyi amaçlıyor.

Gelecekte hayata geçirmek istediğiniz, hayalini kurduğunuz ne gibi projeler var?

Emekli olmanın bana daha çok yakıştırdığı bir yaşta hâlen aktif çalışma hayatı içinde bulunmaktan ötürü bahtiyarım. Arter'in açılışının akabinde katetmesi gereken bol virajlı bir yol var; şahane ekibim sayesinde bu yolları aşip benim yerimi alacak kişiyi de belirlemek önemli görevlerimden biri...

Hayalimi süsleyen projeler elbette var; bunlar arasında benim de emek verenler ekibinde yer almaktan onur duyduğum Sadberk Hanım Müzesi'nin Taşkızak Tersanesi'nde yeni hayatına başladığını görmek kısa vadedeki ilk hedef... Arter veya VKV bünyesinde bir "film enstitüsü" de çok kolay gerçekleştirilebilecek kıymetli bir girişim olarak aklımdan muhtelif köşelerini gıdıklıyor. Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer M. Koç'un kurduğu "KSK – Kültür Sanat Koordinasyon Komitesi"ndeki üyeliğimi çok önemsiyorum; topluluğumuzun kültür-sanat alanındaki yatırımlarının hızla arttığı bir dönemde geleceğe yönelik yönetim sinerjilerini ve muhtelif iş birliklerini gerektiği biçimde ele alabilecek son derece

etkin bir kurul olarak işleyeceğinden eminim.

Umarım sağlığım elverir, Koç Ailesi'nin bana olan güvenini sarsacak bir gaflet içine düşmem ve bunların hepsini gerçekleştirebilirim. Başta patronum, can dostum Ömer M. Koç olmak üzere Koç Ailesi'nin bana güvenine layık olabildimse, mutluluğun şahıkasına ermiş sayarım kendimi. Onlar sayesinde hayallerimin gerçekleştiğini görmek her faniye nasip olmayan bir ayrıcalık benim için... Bu vesileyle hepsine en kalbi duygularla teşekkürlerimi takdim ediyorum.

"ARTER ÖĞRENME PROGRAMI, HERKEŞİN YARATICI SÜRECİN PARÇASI OLABİLECEĞİ BİR ORTAMI MÜMKÜN KILMAYI AMAÇLIYOR. SANATÇILAR, ZİYARETÇİLER VE PAYDAŞLAR ARASINDA UZUN SÜRELİ BAĞLAR KURMAYI HEDEFLEYEN PROGRAMDA; SERGİ TURLARI, KONUŞMALAR, ATÖLYE ÇALIŞMALARI, SEMİNERLER YER ALIYOR. YENİ BİNAMIZDA KATILMAK İSTEYEN KULLANICILAR İÇİN UYGULAMALI BİR ÜRETİM STÜDYOSU VE DİJİTAL BİR LABORATUVAR ALANI DA BULUNUYOR."

Mona Hatoum
Kapan, 2012

MEYMENET HAN'DA YENİ BİR SERGİ MEKÂNI MEŞHER

VEHBİ KOÇ VAKFI'NIN YENİ SERGİ
MEKÂNI MEŞHER EYLÜL AYINDA
SANATSEVERLERLE BULUŞUYOR.

FARKLI SANATÇILARIN
ESERLERİNDEN OLUŞAN
SERGİLERİ, ARŞİV MALZEMELERİ,
KAYNAKLARI, ATÖLYE VE
KONFERANS ETKİNLİKLERİYLE
HERKESİ CEZBEDECEK OLAN
KURUM, İSTANBULLULARA İLHAM
VERECEK BİR DENEYİM SUNMAYA
HAZIRLANIYOR.

Vehbi Koç Vakfı bünyesinde eylül ayında açılan Meşher, geniş seçkilere yer veren bir sergi alanı olarak Meymenet Han'da ziyaretçileriyle buluşuyor. Mekân, çeşitlilik arz eden programları, özel olarak kurgulanmış altyapısıyla kültür-sanat alanında büyük bir ihtiyacı karşılamayı amaçlıyor. Osmanlı Türkçesinde "sergi mekânı" anlamına gelen adıyla Meşher, tarihî araştırmalardan güncel sanata uzanan kapsamlı sergilerinin yanı sıra atölye ve konferans gibi etkinlik serileriyle zamanlar ve kültürler arasında yeni diyalogların başlatılmasına büyük bir katkı sağlayacak. Üç kata yayılan, toplamda 900 metrekarelik faaliyet alanı ile Meşher'deki sergiler, Orta Çağ'dan günümüze uzanan geniş zaman dilimi içinde çok çeşitli konulardaki programı, araştırmaya dayalı akademik yönü ve yayınlarıyla bir referans noktası da olacak.

Yeni mekânın direktörlüğünü ise araştırmacı ve yazar Bahattin Öztuncay üstleniyor. Viyana'daki öğrencilik yıllarında başlayan tarih ve koleksiyon merakının ardından bu alanda başarılı işlere imza atan Bahattin Öztuncay Meşher'in geniş bir yelpazede farklı konuları ele alarak, disiplinlerarası yaklaşımla düzenleyeceği sergilerinin kapsayıcı olmasını hedeflediklerini söylüyor.

Meşher'de hazır sergileri ağırlamak ya da var olan bir sergiye adres olmak yerine mekâna özgü sergiler hazırlama fikrini benimseyeceklerini belirten Bahattin Öztuncay, kurumda seramikten resme, tasarımdan fotoğrafa hatta havacılık tarihine kadar uzanan geniş bir yelpazede hem çağdaş hem araştırma üzerine kurulu sergiler olacağını da altını çiziyor.

Sanatseverlere geçmişe doğru yolculuk yapacak bir deneyime hazırlanan Meşher'in kuruluş hikâyesinden, sergi programlarına ve hem Türkiye hem de uluslararası sanat camiasına katkılarına kadar her şeyi Meşher'in Direktörü Bahattin Öztuncay ile konuştuk.

2010 yılından bu yana Arter'e ev sahipliği yapan Meymenet Han, bundan böyle varlığını "Meşher" adıyla sürdürecektir. Bu yeni mekânın kuruluş hikâyesini sizden dinleyebilir miyiz? Böyle bir sergi mekânının açılışına neden olan ihtiyaç neydi?

Arter, Dolapdere'deki yeni binasına taşındığı zaman İstiklal Caddesi'nde ona ev sahipliği yapan Meymenet Han geride kalacaktı. Dolayısıyla, 2010-2019 yılları arasında Arter'e mekân olan bu binanın bir sergi alanı olarak işlevi ve merkezi konumu göz önünde bulundurularak bir değerlendirme yapıldı. Vehbi Koç Vakfı bünyesinde bu binanın bir kültür-sanat kurumu olarak devam etmesi gerektiğine karar verildi. Koç Topluluğu'nun kültür ve sanat alanında birçok farklı yapılanmaları var: Yapı Kredi Kültür Sanat Merkezi, ANAMED, Sadberk Hanım Müzesi gibi...

Meşher Direktörü Bahattin Öztuncay mekânın, hikâyesi olan ve yeri geldiğinde literatüre katkıda bulunacak konuları ele alma imkânı yaratacağını belirtiyor.

Bu kurumlar arasına katılacak Meşher de yeni bir yaklaşım için çalışmalara başladık. Kültür ve sanat dünyasına zenginlik kazandıracak bir farklılaşma sürecine girdik. eylül'de açılan Meşher, çeşitliliği merkezine alan bir programlamaya özel olarak kurgulanmış bir altyapı sağlayarak kültür ve sanat alanındaki ihtiyacı karşılamayı amaçlıyor.

Meşher, Osmanlı Türkçesi'nde "sergi mekânı" anlamına geliyor. Kurumun üstlendiği sorumlulukla neredeyse birebir örtüşen bu ismin hikâyesini sizden dinleyebilir miyiz?

Bu yeni kurumun hazırlık sürecinde öncelikle içeriğe odaklandık. Sanat, tasarım, tarih, mimarlık gibi çeşitli alanlarda üretilen eserler ya da yürütülen araştırmaları sergiler aracılığıyla geniş kitlelerle paylaşan bir yapı

kurguladık. Dolayısıyla, ana faaliyeti "sergilemek" olan bu kurum için Osmanlı Türkçesi'nde sergi mekânı anlamına gelen Meşher adını seçtik. Arşivlere baktığımızda 90'lı yıllara kadar sergi maksatlı bu kelimenin kullanıldığını görüyoruz.

Dil yaşayan bir olgu olarak düşünüldüğünde, daha önce Arter'le sanat için bir alan olarak kullanılmış Meymenet Han binasının yine bir sergi mekânı olarak kullanılacağı Meşher adıyla yaşamını sürdürmesi bina tarihiyle de örtüşüyor.

Meşher'deki sergiler, Orta Çağ'dan günümüze uzanan geniş zaman dilimi içinde çok çeşitli konulardaki programı, araştırmaya dayalı akademik yönü ve yayınlarıyla bir referans noktası da olacak. Programı oluştururken nasıl bir yol izlediniz? Mekânın program yapısı hakkında bilgi verir misiniz?

Meşher'de hazır sergileri ağırlamak ya da var olan bir sergiye adres olmak yerine mekâna özgü sergiler hazırlama fikrini benimseyeceğiz. Seramikten resme, tasarımdan fotoğrafa hatta havacılık tarihine kadar uzanan geniş bir yelpazede hem çağdaş hem araştırma üzerine kurulu sergiler hazırlayacağız. Galerî, kütüphane, arşiv, müze ve koleksiyonerler gibi kurum ya da bireylerden projelere katkı sağlayacak arşiv malzemeleri ve kaynaklar üzerine şekillenen sergilere açık olacağız.

Meşher, kapsamlı disiplinlerarası yaklaşımı ile yalnızca sergiler değil; yayın, atölye ve konferans gibi geniş çaplı paralel etkinlikler serisiyle de zamanlar ve kültürler arasında yeni diyalogların yaratılmasını destekleyecek.

ÖMER M. KOÇ: "SERGİNİN ÇAĞDAŞ SERAMİĞE BİR İNCELEME TEŞKİL ETMESİNDEN MEMNUNİYET DUYUYORUM"

Meşher Eylül ayında kapılarını "Kalıpları Aşınca: Mit, Efsane ve Masallarla Avrupa'dan Çağdaş Seramik" sergisiyle açacak. Sergi öncesinde hazırlanan kataloğun önsözünü ise Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç kaleme aldı.

Ömer M. Koç önsözünde şu ifadelerle yer verdi:

"İznik, Kütahya ve Çanakkale çini ve seramiklerini toplamaya başladığım 1990'lı yılların sonundan bu yana kile duyduğum özel meraktan ötürü, Meşher'in ilk sergisi Kalıpları Aşınca'nın, öncü sanatçılarıyla çağdaş seramiğe dair özlü bir inceleme teşkil ediyor olmasından bilhassa memnuniyet duyuyorum. Kil ve seramiğin Anadolu ve Türkiye'deki uzun tarihi de göz önünde bulundurulduğunda, şahsi umut ve inancım, bu sergide yer alan büyüleyici yapıtların, gelecek kuşakların seramikle çalışacak genç sanatçı ve sanatçı adaylarına bir esin kaynağı olmasıdır."

Meşher kapılarını "Kalıpları Aşınca: Mit, Efsane ve Masallarla Avrupa'dan Çağdaş Seramik" adlı sergiyle açıyor. Bu serginin açılış sergisi olarak seçilmesinin nedeni nedir? Sergi hakkında bilgi verir misiniz?

Meşher'in gerek bienal gerekse Arter'in yeni mekânı ile eş zamanlı açılıyor olmasını göz önünde bulundurunca, eylül ayında bir çağdaş sanat sergisi ile açılmanın doğru

Bertozzi & Casoni

İlkbahar, Yaz, Sonbahar, Kış ve Beşinci Mevsim, 2019

olacağını düşündük. Son yıllarda Türkiye'de Ai Wei Wei ve Füreya sergilerinin yanı sıra karma sergilerdeki çağdaş seramik sanatçıların artışı, seramiğe yoğun bir ilgi olduğunu gösteriyor. Bunu göz önünde bulundurarak İngiltere'den sanat merkezi Messums Wiltshire ile iş birliği yaparak bir sergiye giriştik.

"Kalıpları Aşınca: Mit, Efsane ve Masallarla Avrupa'dan Çağdaş Seramik" sergisinde 13 sanatçının eserleri yer alıyor. Kil, malzeme olarak köklü bir geleneğe sahip olsa da sergiye katkıda bulunan sanatçılar, çanak gibi gündelik eşyaların yapımında kullanımına alışkın olunan seramiğin işlevselliğinin ötesinde, malzemenin değişken doğasını açığa çıkarıyorlar. Odağında, geçmişten günümüze anlatılan hikâyelerin bulunduğu sergide, Grimm Kardeşler ve Andersen Masalları'nın yanı sıra Medusa, Gaia ve Zeus'un hikâyeleri kil ile yeniden hayat buluyor.

Meşher'in Türkiye'de nasıl bir kitleyi etkileyeceğini düşünüyorsunuz? Sizce mekânın açılışı, başta İstanbul olmak üzere Türkiye'nin kültür-sanat hayatına nasıl bir katkısı olacak?

Meşher'in geniş bir yelpazede farklı konuları ele alarak, disiplinlerarası yaklaşımla düzenleyeceği sergilerinin çok kapsayıcı olmasını hedefliyoruz. Meşher'de üç kata yayılan galerileri ağırlıklı olarak tek bir sergi için kullanacağız. Böylece ele aldığımız her konu için derinlemesine araştırma yapabileceğimiz alanlar yaratmak istiyoruz. Bu şekilde, farklı dönemleri hakkıyla sunabileceği için izleyicinin de tekrar tekrar gelmek isteyeceği, her seferinde yeni sergi deneyimi yaşayacağına inanıyoruz.

Bir sergi tarih meraklılarına daha çok hitap ederken bir başkası daha güncel konulara ilgi duyanları çekebilir. Bir etkinliğimiz akademik bir yaklaşımdayken bir diğeri de sergi mekânlarına mesafeli insanları daha çok çeken bir yaklaşım sunabilir. Yaş ve ilgi aralığı gözetmeksizin, izleyici kitlesinde de bir genişleme söz konusu olacak.

Meşher'in önemli sergileri hiç kuşku yok ki farklı coğrafyalarda da ilgi çekecek. Bu bağlamda mekânın uluslararası sanat camiasında nasıl karşılanacağını düşünüyorsunuz?

Hikâyesi olan ve yeri geldiğinde literatüre katkıda bulunacak konuların ele alınması için imkân sağlayacak bir mekân Meşher... Bu bakımdan önemli özelliğimiz sergileri kendi bünyemizde oluşturuyor olmamız, araştırmaya ve ekip çalışmasına dayanan bir sistem benimsememiz... Niyetimiz, uluslararası anlamda

da mümkün olduğu kadar geniş bir ağıdan beslenmek... Bunlardan yararlanabilmek için gerekli altyapıyı da kurduk. Özgün konuların detaylı işlenmesi için imkân sağlanması bunu yaparken de geniş izleyici kitlesine ulaşmanın hedeflenmesi Meşher'i kısa sürede uluslararası çevrelerce de merakla takip edilen bir kurum hâline getireceğine inanıyoruz.

Vehbi Koç Vakfı, kuruluşunun 50. yılını yeni mekânlar ve pek çok etkinlikle kutluyor. Vakfın, Türkiye'nin kültür-sanat alanına katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Vehbi Koç Vakfı'nın ülkemizin kültür ve sanat alanına katkılarının devamlılığı ve gittikçe artan bir düzeye ulaşmış olması gurur verici... Vakfımız desteği ile varlığını sürdürmekte olan müzelerimize ve araştırma merkezlerimize yenilerinin eklenmesinin yanı sıra var olanların da etkinlik alanlarının ve uzman kadrolarının genişletilmesi bizim bu alandaki öncü ve yol gösterici rolümüzü yurt içinde olduğu kadar uluslararası seviyede de çok dikkat çekici bir konuma getirmiş bulunuyor. Düzenlenen sergilerimiz, konferanslarımız, sempozyumlarımız ve eşlik eden yayınlarımız ile ilgili aldığımız olumlu yorumlar, donanımlı ve uyumlu ekip çalışmalarımızın bir göstergesi olarak kabul ediliyor.

Gençliğinizden bu yana koleksiyonersiniz. Bu tutkunuzu nasıl tanımlarsınız? Kariyerinizde ve kişisel yaşamınızda bu tutkunuzun izleri neler?

Denizlerdeki yaşama karşı çocukluk dönemimde başlayan merakım Viyana'da üniversite yıllarında gittikçe artan ve

Christie Brown

Yüce Careto ve Boynuzlu Careto Figürü , 2019

Carolein Smit
L'Amour fou, 2017

diğer alanlara da sıçrayan bir koleksiyonerlik tutkusuna dönüştü. Fotoğraf tarihine, eski kitaplara ve filateliye olan ilgim yurt dışından bu konulardaki kurumsal yapılarda ve özel koleksiyonlarda bulunan derinlikten ve yayınlardan büyük oranda beslendi. Aslında koleksiyonerlik ve toplayıcılık arasında ince bir çizgi bulunuyor. Koleksiyoner ilgi duyduğu alanda araştırma yapan, bilimsel yayınları takip eden ve elindeki bilgi birikimini ve tecrübesini aynı tutkuya sahip kişilerle paylaşma özverisini gösterebilen kişidir. Kariyerimde ve kişisel yaşamımda bu tutkumu davet ettirebilmiş olmamdan dolayı kendimi çok şanslı olarak görüyorum.

Bir röportajınızda "Koleksiyonu bir yolla halkla paylaştığınız zaman vazifenizi yerine getiriyorsunuz" diyorsunuz. Siz de bu misyonla pek çok proje hayata geçirdiniz. Bu projeleri nasıl bir sorumluluk duygusu ile gerçekleştirdiniz? Sizin temel motivasyonunuz neydi? Bizim temel motivasyonumuz araştırmalar sonrasında edindiğimiz bilgileri ve bir araya getirdiğimiz eserleri, yayınlar ve sergiler yolu ile gelecek nesillere aktarmak oldu. Çok sevdiğim bir ifade var bu konuda: "Çoğu zaman bizler birtakım eserleri biriktirebildiğimizi düşünürüz – ama aslında uzun ömürlü bu eserler kısa yaşamlara sahip insanları biriktiriler." Bu negatif sarmalı kırabilmenin tek yolu da yan yana getirilmiş değerleri, araştırma konularını ve belli bir düzeye gelebilmiş tematik koleksiyonları kurumsal yapılar çerçevesinde sergiler ve yayınlar kanalı ile paylaşmaktır.

MEŞHER'İN "KALIPLARI AŞINCA: MİT, EFSANE VE MASALLARLA AVRUPA'DAN ÇAĞDAŞ SERAMİK" BAŞLIKLİ İLK SERGİSİ, GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ANLATILAN HİKÂVELERDEN İLHAM ALAN SERAMİK ESERLER İLE ADETA KİL VE TOPRAĞIN İNSANLIK TARİHİNDEKİ İZİNİ SÜRÜYOR.

Uzun yıllardır Türkiye'nin koleksiyon dünyasına büyük katkı sağlamış biri olarak koleksiyonerliğin Türkiye'deki durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu alanda, Türkiye'yi dünya arenasında nasıl bir yere koyarsınız? Son yıllarda bu konuda büyük çapta ilerlemeler sağlanmış olduğu düşüncesindeyim. Özel koleksiyonlar ve müzeler atılım içerisindeler. Buna karşılık içinde bulunduğumuz coğrafya ve tarihteki konumumuz bizlere büyük bir sorumluluk yüklüyor. Bu topraklardaki bütün geçmiş medeniyetleri, en erken çağlardan başlayacak ve Roma, Bizans, Selçuk, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerini de içine alacak bir şekilde kültür mirasımızın ortak değerleri olarak görmek zorundayız. Bu kapsayıcı ve kucaklayıcı strateji doğrultusunda daha çok çalışılması gerektiğine inanıyorum.

BE YOND THE VES SEL

13.09 -
22.12.2019

KALIPLARI AŞINCA

MİT, EFSANE
VE MASALLARLA
AVRUPA'DAN
ÇAĞDAŞ SERAMİK

Salı -Pazar: 11.00 - 19.00
Uzun Cuma: 11.00 - 20.00
Ücretsiz Giriş

İstiklal Caddesi No: 211
Beyoğlu 34433 İstanbul
www.mesher.org

İSTANBUL BIENALİ'NDE SANATLA BÜYÜK BULUŞMA

İSTANBUL KÜLTÜR SANAT VAKFI TARAFINDAN DÜZENLENEN 16. İSTANBUL BIENALİ'NİN BU YILKI ANA BAŞLIĞI "YEDİNCİ KİTA" OLDU. BIENAL BU TEMAYLA İNSANLIĞIN DÜNYAYA BIRAKTIĞI TAHRİBATIN PEŞİNE DÜŞERKEN SANATÇILAR, DÜŞÜNÜRLER, ANTROPOLOGLAR VE ÇEVRECİLERLE BİRLİKTE HERKESİ SANAT ARACILIĞIYLA DÜŞÜNMEYE DAVET EDİYOR.

Bienal 14 Eylül - 10 Kasım tarihleri arasında İstanbul'un farklı mekânlarında sanatseverlerle buluşacak.

Koç Holding sponsorluğunda, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından düzenlenen İstanbul Bienali, Eylül ayında İstanbullu sanatseverleri güncel sanatın zekâsı ve merak uyandıran duruşuyla buluşturuyor. Fransız yazar ve akademisyen Nicolas Bourriaud küratörlüğünde düzenlenen bienali, 14 Eylül'den 10 Kasım'a kadar ücretsiz olarak ziyaret ederek şehrin kaosundan ve gündelik hayatın stresinden sanat aracılığıyla arınabilirsiniz.

Bu yıl bienalin başlığı ise oldukça dikkat çekici... Etkinlik, ismini Antroposen çağının (jeolojik faaliyetlerden ziyade insan faaliyetlerinin yol açmış olduğu yeni jeolojik çağ) küresel ısınmayla birlikte en gözle görünür sonuçlarından biri olan Pasifik Okyanusu'nun ortasındaki devasa atık yığınının alıyor. "Yedinci Kıta" olarak anılan bu kıta, 3,4 milyon kilometrekare genişliğinde ve 7 milyon ton ağırlığında bir plastik yığınının meydana geliyor. İnsan atıklarının okyanusun ortasında dünyaya yeni bir kıta kazandırdığı bu durum, 16. İstanbul Bienali'ne ekolojik sorunlar karşısında sanatın güncel durumunu değerlendirmek için bir çıkış noktası sunuyor.

İKSV'nin bu başlığı seçerken içinde yaşadığımız gezegen ile ilgili sıraladığı çarpıcı bilgiler şöyle: "İçinde yaşadığımız dönemde dünyanın yeni bir jeolojik çağa girdiği konusunda pek çok bilim insanı hemfikir... Antroposen adı verilen bu çağın en belirgin özelliği ise bu duruma jeolojik faaliyetlerden ziyade insan faaliyetlerinin yol açmış olması... Antroposen çağında gezegenin insan eli değmemiş köşeleri gitgide azalırken yerleşim merkezleriyle diğer canlıların paylaştığı kırsal arasında var olduğuna inanılan kültür-doğa ayrımı da ortadan kalkıyor."

SANAT, EKOLOJİ VE ANTROPOLOJİYE FARKLI BAKIŞLAR

İstanbul Bienali, 16. edisyonunda da çeşitli konuşmalara, film gösterimlerine, müzik dinletilerine ve yemek performanslarına ev sahipliği yapıyor. Bienalde 26 ülkeden 56 sanatçı ve sanatçı kolektifinin eserleri yer alıyor. "Yedinci Kıta" temalı bienalin odağına aldığı sanat, ekoloji ve antropoloji konuları arasındaki ilişkilere farklı yaklaşımlar sunan önemli düşünürler, bilim insanları ve sanatçılar kamusal programın katılımcıları arasında yer alıyor.

"Yedinci Kıtayı Keşfederken" başlıklı tartışma serisi, düşünürler ile bienal sanatçılarını yan yana getirerek antropolojik yaklaşım ile sanatsal bakış açısı arasında diyalog kurmayı hedefliyor. Tartışma serisinde kent antropolojisi alanındaki çalışmalarıyla Doç. Dr. Ayfer Bartu Candan; bitkisel evreni felsefenin konusu hâline getiren eko-politika üzerine çalışmalarıyla Doç. Dr. Emanuele Coccia; antropoloji, sanat, dijital kültür ve deneysel etnografya ekseninde çalışan Doç. Dr. Jennifer Deger; Şamanizm ve moleküler biyoloji ilişkisini inceleyen antropolog-yazar Jeremy Narby; geç liberalizme eleştirel kuram üzerinden bakan Prof. Dr. Elizabeth Povinelli; beyin, mikroplar, salyangozlar, yapay zekâ gibi pek çok oluşumu birlikte ele alarak antropolojiye "etik sonrası" bir pencereden bakmaya çağıran Doç. Dr. Tobias Rees ve

yazarlarında normatif aklın bir eleştirisini sunan Prof. Dr. Laurent de Sutter gibi önemli isimler yer alıyor.

Kamusal program çerçevesinde gerçekleştirilecek bir diğer program "Sindirim Programı" olacak. Etkinlik İklim Değişikliği-Enerji Ekonomisti ve Performans Sanatçısı Ayşe Ceren Sarı, Çevrebilimci ve Sanatçı Serkan Kaptan ve Küratör Yasemin Ülgen'den oluşan birbuçuk (Ekoloji ve Sanat Çalışmaları) tarafından tasarlanacak.

birbuçuk'un 2017'de başlattığı "Solunum" buluşmalarının devamı niteliğindeki bu program, mayıs-haziran aylarında davetli katılımcılarla gerçekleştirilecek atölyelerle başladı; eylül-kasım aylarında düzenlenecek kamusal etkinliklerle devam edecek. Programda gündelik yaşantımızın birer parçası olarak kanıksadığımız, sıradan gibi görünen nesneler tartışmaya ve araştırmaya açılacak. Sosyokolojik metabolizma kavramı merkeze alınarak su, tarım, iklim, enerji, kent, atık, toplumsal cinsiyet, müşterekler ve gelecek gibi olguların; bilim, toplumsal hareketler, sanat pratikleriyle kesiştiği noktalar ve tüm bu pratiklerin aralarındaki diyalog imkânları keşfedilecek.

SİNEMA GÖZÜYLE BİR PROGRAM

Kamusal program çerçevesinde ayrıca Pera Müzesi'nde bir film programı gerçekleştirilecek. Pera Film'in 20 Eylül-10 Kasım tarihleri arasında sunacağı program, dünyanın dönüşümünü, medeniyetlerin çağlar boyunca yaşadığı geçişleri ve insanın evrendeki etkilerini ele alan yapımlara yer verecek. Türünün ilk örneği olan filmler, felaket senaryolarından yola çıkan kült yapımlar ve gerçekliği ustalıkla gösteren belgesellerden oluşan bu film seçkisi, ilgililerini sinema tarihine bir de Yedinci Kıta'dan bakmaya çağırarak.

SERĞİ MEKÂNLARI ŞEHRİN DOKUSUNA KARIŞIYOR

İstanbul Bienali, sergilerini aralarında doğrudan bu amaçla inşa edilmemiş alanların da olduğu 100'ü aşkın mekânda gerçekleştirdi. Bienal, kimi zaman şehre geçici ve kalıcı sanat mekânları kazandırılmasına; kimi zaman da daha önce kamunun kullanımına açık olmayan mekânların sanat sayesinde yeniden keşfedilmesine ön ayak oldu. 16. İstanbul Bienali, Pera Müzesi ve Büyükdade'nin yanı sıra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGÜ), İstanbul Resim ve Heykel Müzesi'nin Tophane'deki yeni binasında da sanatseverlerin beğenisine sunuluyor.

KOÇ HOLDİNG'İN DESTEĞİYLE REHBERLİ TURLAR

Bienal; ücretsiz sergileri, kamusal program etkinlikleri, film gösterimleri ve çocuklar ile gençlere özel öğrenim programlarına ek olarak bienali daha yakından keşfetmek isteyenlere yönelik programlar da sunuyor. Koç Holding, bu sene yine "Çocuklar ve Gençler Bienal ile Tanışıyor"

KOÇ HOLDİNG, 2026'YA KADAR İSTANBUL BİENALİ SPONSORU

İstanbul Bienali'nin sponsorluğunu ilk olarak 2007'de üstlenen Koç Holding, 2015'te sponsorluğunu 100'üncü kuruluş yılı olan 2026'ya kadar devam ettirme kararı aldı. Geçtiğimiz son üç bienalin ücretsiz sergilenmesine ve bu sayede rekor sayıda katılımcı tarafından izlenmesine imkân tanıyan sponsorluğu aracılığıyla Koç Holding, Türkiye'de sanat ortamının gelişimine destek olurken geniş kitleleri ve özellikle yeni nesli güncel sanatla buluşturma misyonunu da yerine getiriyor.

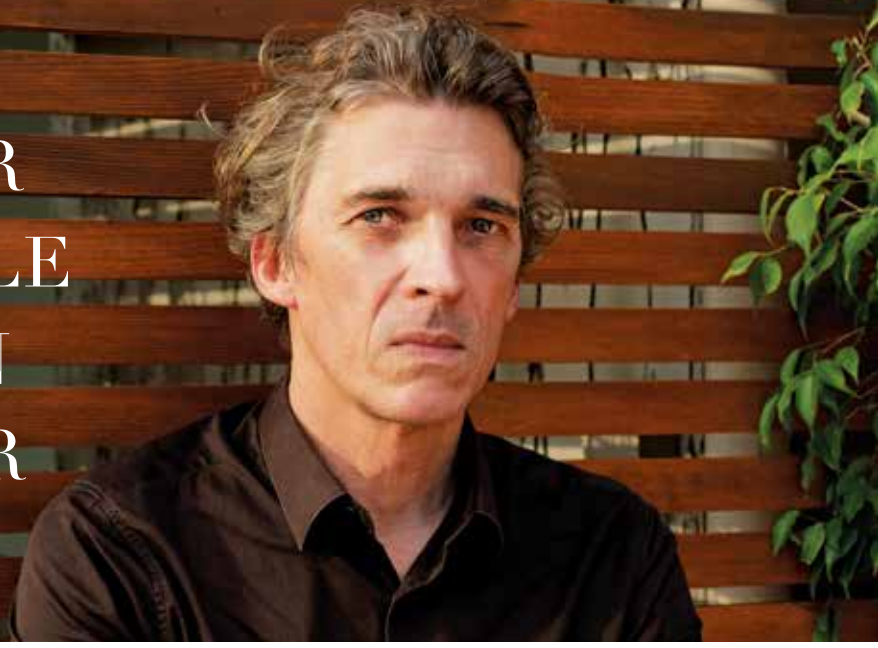
Holdingin bu misyonunu Koç Topluluğu şirketleri de benimsiyor. Her sene Topluluk şirketleri "Bienal Destekçisi", "Özel Proje Sponsoru", "Katalog ve Sergi Kitapçıkları Sponsoru" gibi görevler üstlenerek bu önemli organizasyonun gerçekleşmesi için İKSV'nin ve sanatçıların yanında hazır bulunuyor. Bienale destek olmaya devam eden Koçtaş, Arçelik, Ford ve Enerji Grubu'nun yanı sıra, Vehbi Koç Vakfı da sergi kitabı ve katalog sponsorluklarını sürdürüyor.

ve "Rehberli Tur" projeleriyle sponsorluğunu sürdürüyor. Bienale ev sahipliği yapan Pera Müzesi, Pera Öğrenme Programları kapsamında müzede bulunan 13 sanatçının çalışmasından esinlenerek çocuklara ve gençlere yönelik yeni sezon atölyeleri düzenliyor. Bu etkinliklerle anaokulundan liseye uzanan bir kitleye atölye çalışmaları gerçekleştirecek olan Koç Holding, toplamda 3 bin çocuğa ulaşılacak bir kontenjan ayırdı. Bilet satın alınarak katılım sağlanan rehberli tur programı, ziyaretçilere dilerlerse tek bir mekânı, iki mekânı veya tüm mekânları, eğitimlerini Koç Holding'in desteğiyle tamamlayan uzman rehberler eşliğinde gezme olanağı sunuyor. 12-13 Eylül tarihlerindeki ön izleme günlerine ve açılış partisine katılım gibi pek çok ayrıcalığı beraberinde getiren "Bienal Özel Bileti" ise 16. İstanbul Bienali'ne bireysel olarak destek sunmanın bir yolu...

Ortalama bir saat süren rehberli turlarda, Eğitimci ve Müzeolog Mine Küçük'ün liderliğinde özel eğitimlerini tamamlayan rehberlerle eserleri daha yakından tanımak ve serginin kavramsal çerçevesini daha derinlemesine tecrübe etmek mümkün...

“İSTANBUL, BİR DÜŞÜNCEYİ DİLE GETİRMEK İÇİN MÜKEMMEL BİR YER”

16. İSTANBUL BİENALİ KÜRATÖRÜ, NICOLAS BOURRIAUD, İSTANBUL’U KÜRATÖRLERİN ÖZGÜRLEŞTİĞİ ALAN OLARAK TANIMLIYOR.

İstanbul Bienali, bu yılki teması “Yedinci Kıta” ile ekolojik meselelere odaklanacak. Çevre sorunlarının günümüzü ve geleceği nasıl etkileyeceğiyle ilgili çeşitli tespitlerde bulunacak. Odağına insanlığın yarattığı doğal ve kültürel atıkları alacak olan bienal, nasıl bir programla, hangi disiplinleri bir araya getiriyor?

Bu yılki İstanbul Bienal’inin teması “Yedinci Kıta” bilimin ve siyasî eylemin sınırları içinde bulunan bir alandan kaynaklanıyor. Hepimiz için oldukça tanıdık hâle gelen bu imge, sanayi atıklarından görünemez hâle gelen okyanusların, plastik torba ve kulak temizleme çubukları arasında yüzmeye çalışan balıkların ve diğer bütün deniz canlılarının imgesi... Bu dünya bir zamanlar Avrupalı yerleşimcilerin göklere çıkardığı “yeni dünya” kavramının tam da olumsuz arka yüzü... Yedinci Kıta, birlikte yaşamayı reddettiğimiz, attığımız şeylerin bir araya gelip oluşturduğu ülke... 16. İstanbul Bienali’nde sanatçılar bu ülkenin antropologları olup çalışmalarıyla bu amaca değinecekler. Sanatlarını icra ederken bilinçsizce yarattıklarını bize gösterme şansını yakalayacaklar. Yani sanatçılar pratikte, antropolojinin yöntemlerini nesnelerle, yaşam formlarıyla, bitkilerle veya görüntülerle genişleterek antropolojiyi insandışı/insansızlaştırılmış bir alana çekiyorlar. Bu yeniden yaratım 16. İstanbul Bienali’nin anahtar temasını oluşturuyor. Buna örnek olarak Norman Daly ve Charles Avery’i örnek gösterebiliriz. Daly ve Avery insanı içine çeken iki yeni dünya yarattı. Piotr Uklanski ise Polonya ve Türkiye arasındaki tarihî bir olayı irdeliyor, kimi sanatçılar ise ritüellerin de eşlik ettiği teknolojik yaklaşımları ile bienale yeni bir soluk getiriyor. Nasıl ki insanlar, insan yapımı nesneler, bitkiler ve mineraller aynı okyanusta bir arada bulunuyorsa sergi mekânında da bizleri bekliyor olacaklar.

Bize bienalin hazırlık aşamasından biraz söz eder misiniz? Derin akademik çalışmalarınız, sanatçılarla kurduğunuz uzun soluklu iş birlikleriniz ve genç kuşaklarla aktif ilişkileriniz İstanbul Bienali’ne nasıl yansıyor?

Benim için tanıdık bir süreçti; bienalin yönetim kurulu, bir proje sunmam için beni bu göreve atadı. Bienali planlarken, bu dünya ile kabul edilen normların ve kültürlerin de neredeyse hücresel boyuta kadar parçalanmış olduğu kendi dünyamız arasında koşutluk kurdum. Her şeyin hızla değiştiği bir dünyada yaşıyoruz. Artık merkezler ya da yekpare düşünme biçimlerinin olmadığı dünyamızda, ayrık düşünce takımadaları hâkim...

Yüzyıllar boyunca insanların ve ideolojilerin karşı karşıya geldiği, etkileşimde bulunduğu ve yoğrulduğu İstanbul’a “merkezsiz” dünyamızı, Yedinci Kıta’yı yeniden keşfetmeleri için 25 farklı ülkeden 56 sanatçıyı davet ettik. Bana göre bienaller, hiçbir zaman bireysel çalışmaların toplamı olarak görülmemeli... Bundan ziyade çalışmaların söylemek istediklerinin bir toplamı olarak görülmeli. Şimdiye kadar dünya çapında sanat eserlerinin iddiasız temalar etrafında bir araya getirildiği birçok bienal gördüm. İstanbul’da bunun tam da zıttını yapmak istiyorum.

Bir küratör, akademisyen ve yazar olarak İstanbul Bienali’nin sizin sanat hayatınızdaki yerini nasıl tanımlarsınız? Böyle bir etkinliğin küratörü olmak nasıl bir deneyim?

Ben İstanbul Bienal’ini ilk kez 1999 yılında ziyaret etmiştim ve şimdiye kadar iki tanesi dışında bütün bienallere katılma fırsatı buldum. Benim için İstanbul Bienalleri her zaman çok ilginçti, çünkü küratörlerin her zaman kendilerini çağdaş sanat konusunda geliştirmeleri gerektiğine inanıyorum. İşte burada da İstanbul Bienali’nin özgünlüğü devreye giriyor: küratörleri çağdaş sanata dair bir vizyon oluşturmaları konusunda teşvik ediyor. Empoze edilen bir düşünce, milliyetçi bir pavyon olmadan... Küratörler oldukça özgür bırakılıyor. Bana göre her türlü sanat etkinliği İstanbul’da düzenlenebilir. İstanbul, bir düşünceyi dile getirmek için mükemmel bir yer. Sadece sanatla ilgili olmak zorunda değil, aynı zamanda bienallerin doğaya ve çevreye karşı olan sorumluluklarını dile getirmek için çok uygun bir yer.

İKSV GENEL MÜDÜRÜ GÖRGÜN TANER: "BIENAL, HEM KENTİ HEM SANATI KUCAKLIYOR"

BIENALİN KENTTE YAŞAYAN HERKESİ KUCAKLAYAN BİR ETKİNLİK OLMAYI HEDEFLEDİĞİNİ SÖYLEYEN İKSV GENEL MÜDÜRÜ GÖRGÜN TANER, SANAT YÖNETİMİ AÇISINDAN DA YENİLİKLERİN DENENDİĞİ ÖNCÜ BİR KONUMDA OLDUĞUNU BELİRTİYOR.

İstanbul Bienallerinin yaşadığımız çağ ve meseleleriyle doğrudan ilişki kuran, düşündüren ve ürettiren etkinlikler olduğunu vurgulayan İKSV Genel Müdürü Gökhan Taner; bienalin, bugün bulunduğumuz bölgede düzenlenen en geniş çaplı uluslararası sanat sergisi olduğuna dikkat çekiyor. Gökhan Taner, bienalin bu yılki kavramsal çerçevesinin yalnızca düşünsel dünyamızı beslemekle kalmayacağını, aynı zamanda pratik olarak gündelik hayatımızdaki tercihlerimizi sorgulamaya ve dünyamızın geleceği için kendi adımıza neler yapabileceğimizi düşünmeye de davet edeceğini söylüyor. Taner, bienalin sanat yönetimi açısından yeniliklerin denendiği öncü bir konumda olduğunun da altını çiziyor.

İstanbul son 10 yıldır kültür-sanat başkenti olma yolunda çok önemli bir yol kat etti. Bienalin şehrin sanat dokusuna nasıl bir katkı yaptığını düşünüyorsunuz? İstanbullu sanatseverlerin bienale bakışı nasıl?

Bugüne dek düzenlenen on beş bienale baktığımızda her birinin içinde bulunduğu zamana ve bağlama cevap veren, sanatçılara özgür üretim alanları sağlarken izleyicisine de sorular sorduran etkinlikler olduğunu görüyoruz. İstanbul Bienali'nin özgün ve deneysel bir yapısı var. Sıra dışı mekânları kullanan, mekâna özgü üretimlere öncelik veren bir bienal olarak İstanbul'la da çok bütünleşen bir etkinlik... Aslında sürekli olarak kendi kendini de sorgulayan, farklı yaklaşımlar deneyen, esnek bir yapısı var. Bu açıdan küratörler için de zengin ve verimli bir zemin sunuyor. Yaşadığımız çağ ve meseleleriyle doğrudan ilişki kuran, düşündüren ve ürettiren etkinlikler oldu hep İstanbul Bienalleri. İstanbul Bienali bugün bulunduğumuz bölgede düzenlenen en geniş çaplı uluslararası sanat sergisi olma özelliği taşıyor. Güncel sanatçıların uluslararası alanda tanınmaları ve çeşitli etkinliklere davet edilmeleri konusunda da İstanbul'un uluslararası sanat gündeminin merkezinde yer almasında da önemli bir rol oynuyor. Bu da bienalin kentimize önemli bir katkısı...

İstanbuluların bienale ilgisinden de çok memnunuz. Özellikle 2013'ten sonra bienalin Koç Holding desteğiyle ücretsiz olmasıyla bienale ilgi çok arttı. İzleyici sayılarımız 90'lı yılların sonunda on binlerle ifade edilirken, artık 400-500 bin izleyiciye ulaşabildiğimiz bir döneme geldik. Ayrıca

16. İstanbul Bienali kapsamındaki pek çok eser Büyükdada'da ziyaret edilebilecek.

bienalde iki yıldır çocuklara yönelik kitaplar hazırlıyoruz. Yekta Kopan'ın yazıp Gökçe Akgül'ün resimlediği, Opti ve Pesi adındaki iki martıyla çocukların bienali ve bienalde sergilenen işleri tanıdığı bu kitaplar, bienalin hitap ettiği yaş aralığını da genişletiyor. Genel olarak bienal hem kenti hem de bütünlüğüyle bu kentte yaşayanları kucaklayan bir etkinlik olmayı hedefliyor.

Bu yıl 16'ncısı düzenlenen İstanbul Bienali, bir sanat yöneticisi olarak sizin için ne ifade ediyor?

Kırk beş yılı aşkın tarihi olan bir kurum olarak, otuz yılı aşkın süredir bir güncel sanat bienali düzenliyoruz. Bu özellikle, hele ki Türkiye gibi ekonomik ve siyasî açıdan oldukça hareketli bir gündeme sahip bir ülkede, sanat yönetiminde sürdürülebilirlik açısından oldukça etkileyici bir durum... Bienalin kentimizin sanat yaşamına katkıları önemli... Bienalle eş zamanlı olarak onlarca sanat mekânında sergiler düzenleniyor, bienalin kamusal programı çerçevesinde farklı alanlardan isimlerin katılımıyla tartışmalar yürütülüyor, film gösterimleri yapılıyor, kent adeta güncel sanatla nefes alıp veriyor. Bu yıl dördüncü kez ücretsiz olarak düzenliyoruz bienali. Son iki bienaldir karekodlar aracılığıyla ziyaretçilerin sergi gezme alışkanlıklarına dair incelemeler yapıyoruz. Bu açıdan bienal sanat yönetimi açısından da yeniliklerin denendiği öncü bir konumda...

Bienal, sanatseverlere nasıl bir deneyim sunacak? Özellikle bienalin teması "Yedinci Kıta" insanlara ne anlatacak? Sizce bu kavramsal çerçevenin farklılığı nedir?

16. İstanbul Bienali, Nicolas Bourriaud küratörlüğünde "Yedinci Kıta" başlığıyla düzenleniyor. Bienal başlığını, insanların dünya üzerindeki etkisinin en gözle görünür sonuçlarından biri olan, Pasifik Okyanusu'nun ortasındaki devasa atık yığınına verilen "yedinci kıta" adından alıyor. Bu bienalle birlikte izleyicilerimiz, içinde yaşadığımız "Antroposen" olarak adlandırılan insan çağını anlamaya çalışan sanatçıların dünyalarına yolculuk edecek. Bienalde antroposen kavramıyla bilimsel ve akademik olarak ilgilenen sanatçılar olduğu kadar alternatif dünyaların, hayali medeniyetlerin de peşinden giden sanatçılar da var. Sergi, insanların kendi üretim ve tüketim fazlalarıyla

yarattığı ve büyötmeye devam ettikleri atıkların tüm canlıları ne şekillerde etkilediğini, sanatın bu durumu anlama ve dönüştürmede nasıl bir rol oynayabileceğini vurguluyor. Bienalin kavramsal çerçevesi bu kez yalnızca düşünsel dünyamızı beslemekle kalmıyor, aynı zamanda bizleri pratik olarak gündelik hayatımızdaki tercihlerimizi sorgulamaya, dünyamızın geleceği için kendi adımıza neler yapabileceğimizi düşünmeye de davet ediyor. Bu konuların bu ölçekte, yarım milyona yaklaşacak bir izleyici kitlesi tarafından düşünülecek ve tartışılacak olması çok heyecan verici...

Özel sektör sponsorluğunun başta bienal olmak üzere kültür ve sanat için önemi nedir? Koç Holding sponsorluğu İstanbul Bienali'ne nasıl bir değer katıyor?

Tüm kültür-sanat faaliyetleri için geçerli olan durum güncel sanat için de geçerli. Türkiye'de devlet bütçesinden kültür ve sanatın gelişimi için ayrılan yüzdenin çok küçük olması ve bu miktarın toplumun ihtiyaç duyduğu yoğunlukta çalışmalar için yetersiz kalması nedeniyle özel kuruluşların desteği bu alan için yaşamsal önem taşıyor. Koç Holding gibi kurumlar, kültür ve sanat sponsorluğunu kurum kültürünün bilinçli bir parçası olarak ve süreklilik sağlayarak gerçekleştiriyor. Hem yapılan araştırmalar hem de dünya çapında toplanan verilerle çok açık bir şekilde görüyoruz ki gerçek bir toplumsal gelişimden bahsetmek istiyorsak, sadece ekonomik boyutta kalacak bir gelişimi hedefleyemeyiz. Dolayısıyla kültür ve sanat etkinliklerini destekleyen özel kuruluşlar aslında toplumsal gelişim yolunda çok önemli adımlar atılmasına aracı oluyorlar. Özel sektörün sanata verdiği destek sayesinde izleyicilerin ilgisi artıyor, izleyicilerin ilgisi arttıkça da iş dünyasında sponsorluğa duyulan ilgi artıyor. Bu açıdan da Koç Holding'in bu uzun süreli sponsorluğu ve güncel sanatın desteklenmesi konusunda üstlendiği öncü rol çok önemli... 2007-2026 bienal sponsoru Koç Holding, etkinliğimize verdiği desteği gerek bienalin ücretsiz olmasını sağlayarak gerekse sergiye paralel olarak yürütülen öğrenme programlarını, rehberli turlar için düzenlediğimiz rehber eğitimlerini ve 2017'den itibaren her yıl İstanbul'a bir kalıcı eser kazandırılmasına yönelik projemizi destekleyerek genişletti. Bu kapsamlı destek, etkinliğimiz için büyük bir değer taşıyor.

"BİENALİN TEMASI, BİZLERİ KOLEKTİF YA DA BİREYSEL OLARAK HAREKETE GEÇİRECEKTİR"

2007 YILINDAN BU YANA İSTANBUL BİENALİ'NİN SPONSORLUĞUNU ÜSTLENEN KOÇ HOLDİNG, TÜRKİYE'DE SANAT ORTAMININ GELİŞİMİNE DESTEK OLURKEN TOPLUMU SANATLA BULUŞTURMAYA DEVAM EDİYOR. KOÇ TOPLULUĞU'NUN 100. YILI OLAN 2026 YILINA DEK SÜRECEK SPONSORLUĞUN KATKILARINI ANLATAN KOÇ HOLDİNG KURUMSAL İLETİŞİM VE DIŞ İLİŞKİLER DİREKTÖRÜ OYA ÜNLÜ KIZIL, ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE ZİYARETÇİ SAYISININ ÇOK DAHA İLERİYE TAŞINMASI İÇİN ÇALIŞMALARA DEVAM EDECEKLERİNİN ALTINI ÇİZİYOR.

Koç Holding'in 20 yılılığına sponsorluğunu üstlendiğı İstanbul Bienali, bu yıl da güncel sanatı ve özgür düşünceyi İstanbulluların günlük hayatına adapte ediyor. Bienalleri farklı bakış açılarını temsil etmesi nedeniyle önemseyen Koç Holding, aynı zamanda Türkiye'de özel sektör kuruluşlarının güncel sanata katkısına anlamlı bir örnek teşkil ediyor. Bienalin her geçen yıl artan izleyici sayısında Koç Holding sponsorluğunun büyük katkıları olduğunu belirten Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Direktörü Oya Ünlü Kızıl, sponsorlukla birlikte Türkiye'de sanat ortamının gelişimine destek olurken geniş kitleleri ve özellikle yeni nesli güncel sanatla buluşturma misyonuna da katkıda bulundukları için büyük bir mutluluk duyduklarının altını çiziyor.

Bienalin bu yıl tüm insanlığı etkileyen küresel bir soruna dikkat çektiğini belirten Kızıl, bu çarpıcı temaya ilişkin ise şunları söylüyor: "Hepimizi bu denli yakından ilgilendiren bir meselenin, çağdaş sanat yoluyla topluma aktarılması insanlığın geleceğı açısından büyük bir önem taşıyor. Aslında herkesin bir şekilde sorumlu olduğu bu sürecin yarattığı yıkım ve değişimin gözler önüne serilmesi, insanların bireysel ya da kolektif bir biçimde harekete geçmesini sağlayabilir."

İstanbul Bienali, bu yıl da her temada olduğu gibi oldukça dikkat çekici bir noktaya temas ediyor: "Yedinci Kıta". Bu yılki temaya ilişkin neler söylemek istersiniz? Böylesine dev bir sanat etkinliğinin, insan eliyle yaratılan ekolojik sorunlara odaklanmasının nasıl bir etkisi olacağını düşünüyorsunuz?

İnsanın dünya üzerindeki varlığı, milyonlarca yıllık bir tarih için aslında oldukça yeni... Buna rağmen bu görece kısa zaman diliminde, gezegenimize etkimiz dev boyutlara ulaşmış durumda... Bir düşünsenize, dünya üzerinde yaşayan 7 milyar insan sürekli bir şeylerle meşgul... Hızlı bir şekilde üretiyor ve tüketiyorlar. Hâl böyle olunca ormanlar yok oluyor, okyanus ve topraklar kirlenmeye devam ediyor. Ne yazık ki dünya kaynaklarını çok hızlı kullanıyor ve iklim değişikliğine neden oluyoruz.

Bu nedenle bienalin başlığını ilk duyduğumda bu beni oldukça heyecanlandırdı. Hepimizi bu denli yakından ilgilendiren bir meselenin, çağdaş sanat yoluyla topluma aktarılması insanlığın geleceğı açısından büyük bir önem taşıyor. Aslında herkesin bir şekilde sorumlu olduğu bu sürecin yarattığı yıkım ve değişimin gözler önüne serilmesi, bireysel ya da kolektif bir biçimde harekete geçilmesini sağlayabilir.

Çünkü bienal sadece sanatsal üretime alan açan bir etkinlik değil, toplumları demokratik düşünmeye yönlendiren, farklı düşünce biçimlerini ortaya koyan ve herkesi yakından ilgilendiren meselelere odaklanan bir organizasyon... Yani bir yandan da toplumsal sorunları, sanat aracılığıyla sorgulamaya ve düşünmeye itiyor. Bu nedenle her dönemde farklı bir temaya odaklanan bienalin, bugün geleceğimiz açısından büyük bir tehlike arz eden küresel bir soruna dikkat çekmesini çok anlamlı buluyorum.

"BİENAL ŞEHRİN YAŞANTISINA DA BÜYÜK HAREKET GETİRİYOR. KÜLTÜRLERE VE MEDENİYETLERE EV SAHİPLİĞİ YAPAN İSTANBUL İSE SUNDUĞU MEKÂNSAL ÇEŞİTLİLİKLE BİENALİN GELİŞİMİ İÇİN ADETA DOĞAL BİR ZEMİN SUNUYOR."

Bienal, İstanbul'un ve ülkemizin dünya kültür-sanat haritasında önemli bir yere sahip... Koç Holding bu yılki ile birlikte toplamda yedi bienalin İstanbullularla buluşmasına destek verdi. Sponsorluğun ilk yıllarından günümüze hem sanatseverlerin İstanbul Bienali'ne bakışında hem de bienalin uluslararası bir marka olarak gelişiminde nasıl bir değişim gözlemliyorsunuz?

İstanbul'un bienal kavramıyla ilk tanıştığı tarih 1987 yılı... O yıl henüz bienal olarak adlandırılmasa da etkinliğin İstanbullar tarafından ilgiyle takip edildiğini ve sanat çevrelerini oldukça etkilediğini hatırlıyoruz. O dönemde dahi, bienaldeki eserlerin sergilenmesi için Ayasofya Hamamı'ndan Aya İrini Müzesi'ne kadar İstanbul'un en özel mekânlarının kapıları halka açıldı. Toplum, sanata dâhil edildi, sanat tabana yayıldı. Ancak yine de ilk bienale katılan sanatçı sayısı 67, ziyaretçi sayısı ise 10 bin kişiyle sınırlı kaldı. Aradan geçen yıllarda hem çağdaş sanata hem de bienale ilgi azımsanmayacak bir biçimde artış gösterdi.

Biz Koç Holding olarak giderek daha çok ilgi çeken ve merakla beklenen İstanbul Bienali'nin sponsorluğunu ilk olarak 2007 yılında üstlendik. 2015'te ise sponsorluğumuzu 100'üncü kuruluş yılımız olan 2026'ya kadar uzatma kararı aldık. Bu kararımızla İstanbul'un kültür ve sanat yaşamının değerli bir parçası olan etkinliğe verdiğimiz önemi, bir kez daha ortaya koyduk. Bizim sponsorluğumuzla birlikte bienal kapılarının ziyaretçilere ücretsiz olarak açılmasına ve bu sayede ziyaretçi sayısında ciddi noktalara gelmesine imkân sağlandı. Türkiye'de sanat ortamının gelişimine destek olurken geniş kitleleri ve özellikle yeni nesli, güncel sanatla buluşturma misyonuna da katkıda bulunduğumuz için büyük mutluluk duyuyoruz. 2026 yılına dek devam edecek sponsorluğumuz ile ziyaretçi sayısının çok daha ileriye taşınacağını düşünüyor ve buna yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Bunun yanı sıra bu gelişimin sadece niceliksel değil, niteliksel yönlerinin de olduğunu görüyoruz. Zaman içerisinde çağdaş sanata olan bakışın giderek daha da geliştiğini, sanatın özü olan farklı olanı sunma iddiasının da toplumda karşılık bulduğunu gözlemlemek mutluluk verici.

Bugün geldiğimiz noktada İstanbul Bienali uluslararası kültür-sanat platformlarında ülkemizin ve İstanbul'un adını duyuran bir role sahip. Dünya çapında en önemli dört bienal arasında yerini her geçen gün ileriye taşımaya devam ediyor. Bienal kentimizin yaşantısına da büyük

Güçlü Öztekin & Güneş Terkol

hareket getiriyor. Kültürlere ve medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan İstanbul, sunduğu mekânsal çeşitlilikle bienalin gelişimi için adeta doğal bir zemin sunuyor. Hep söylediğimiz gibi, "Bienal İstanbul'a, İstanbul da Bienal'e çok yakışıyor!"

Sizce sanatın toplumları dönüştürmek konusunda nasıl bir gücü var? Bienalin Türkiye'deki kültür-sanat iklimine etkisine ilişkin gözlemlerinizi neler?

Sanat, toplumların gelişmişlik düzeyinin önemli bir göstergesi. İnsanı düşünmeye, sorgulamaya teşvik eden en barışçıl yol... Böylesine büyük bir güce sahip olan sanatın, insan ve toplum üzerinde çok boyutlu dönüştürücü bir etkisi olduğu da tartışılmaz.

Bienaller ise sanatın bu dönüştürücü etkisinin, toplumun tüm kesimleriyle buluşmasına imkân yarattı. Ülkemizde sanatı topluma kapalı bir algıdan uzaklaştırdı, sergi mekânlarını İstanbul'un birçok farklı noktasına,

hatta sokağa taşıdı. Sergilerin bu şekilde halka açık mekânlarda olması ve girişin ücretsiz olması da, sanat ve toplum arasındaki uçurumu ortadan kaldırdı, sanatı herkes için erişilebilir kıldı.

Bienallerin Türkiye'deki kültür-sanat iklimine diğer bir katkısı ise uluslararası sanat çevreleri ile iletişimi geliştirmesi ve daha da önemlisi her yaştan sanatçıya küresel sanat üretimine katılma şansı vermesi oldu. Bienaller aracılığıyla dünyanın dört bir yanındaki pek çok önemli çağdaş sanatçı ülkemizde eserlerini sergiledi ve bu vesileyle kültürümüzü yakından tanıdı. Elbette bu fırsat, Türk sanatçıları için de geçerli oldu ve böylece sanatçılarımız, çağdaş sanat ortamlarında daha fazla tanınmaya başladı. Bugün baktığımızda bienallerin her geçen yıl genişleyen bir izleyici kitlesine sahip olduğunu gözlemliyoruz. Dolayısıyla bienallerin Türkiye'nin, özellikle de İstanbul'un dünyaya tanıtılmasına çok önemli katkı sağladığını söyleyebiliriz.

Simon Starling

Claudia Martinez Garay

Kültür ve sanat, tüm dünyada sosyal ve ekonomik kalkınmanın temel bir bileşeni olarak kabul ediliyor. Topluların refah seviyesi sıklıkla kültüre erişim ve sanatsal üretim gibi konularla bir arada anılıyor. Sizce özel sektörün bu alandaki sorumluluğu nasıl tanımlanmalı?

Günümüzde özel sektör kuruluşları, hiçbir ticari beklentileri olmaksızın toplumda iyi niyet oluşturmak, sanatı ulaşılabilir kılmak, tabana yayılabilen ortak bir fayda yaratmak adına, sanata büyük destek veriyor. Açtıkları kültür merkezlerinden galerilere, yayınladıkları kitaplardan sahibi oldukları koleksiyonlara, destekledikleri tiyatro ve sinema gösterimlerine, ev sahipliği yaptıkları sergilere kadar kültür ve sanata verdikleri destek ile değer yaratıyorlar. Böylelikle toplum, eserlere daha rahat erişebiliyor, sanatın gücü fikirleri dönüştürüyor ve sanatçılara verilen destekle, disiplinin sürdürülebilirliğine katkıda bulunuyor. Bu bağlamda özel sektör kuruluşlarının kültür ve sanat alanına yönelik her geçen gün artan katkılarının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ne mutlu ki kültürel zenginliğimizin farkında olanların ve bu konuda sorumluluk almaktan çekinmeyenlerin sayısı da giderek artıyor.

Koç Topluluğu olarak sanatın geniş kitlelere yaygınlaştırılması ve farklı kitleler için erişilebilir kılınması adına atacağınız farklı adımlar var mı?

Önümüzdeki dönemde sanata yapılan yatırımların artması için çalışmalarımızı sürdürmeliyiz. Çocuklarımızı yaratıcı düşünmenin benzersiz dinamikleriyle donatmalıyız. Yetişkinlerin sanata erişim ve katılım hakkını daha da yaygınlaştırmalıyız.

Biz Koç Topluluğu olarak tüm kuruluşlarımızla birlikte bu alanda önemli sorumluluklar üstleniyoruz. Koç Holding ve Vehbi Koç Vakfı çatısı altındaki projeler dışında onlarca çalışma da çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren Topluluk Şirketlerimiz tarafından yürütülüyor. Uzun yıllardır kültür ve sanat alanında hayata geçirdiğimiz projelerle toplumun farklı kesimlerine ulaşmayı başarıyoruz.

Bu ay açılacak olan kültür-sanat kurumu Arter, bunun en somut ve güncel örneklerinden biri... 2010 yılında Meymenet Han'da kurulan Arter, Dolapdere'deki yeni binasında sanatseverler ile buluşacak. Bu yeni mekânın, Türkiye'nin çağdaş sanat yolculuğunda çok önemli bir milat olacağına inanıyorum.

Arter'in taşınmasının ardından ise Meymenet Han, "Meşher" ismindeki sergi mekânıyla yeniden açılıyor. Yeni sergi alanının, Orta Çağ'dan günümüze çok çeşitli konulara odaklanan sergileri ve projeleriyle, Türkiye'nin önde gelen sanat kurumları arasında yerini alacağından ise hiç kuşku yok.

Bundan sonraki dönemde de, kültür ve sanat alanında elimizi taşın altına koymayı ve yine ilklere imza atarak özel sektöre ilham olmayı sürdüreceğiz. Bu alanlarda üstlendiğimiz geniş çaplı projelerle ülkemizin kültürel ve sanatsal gelişimine önemli katkılar sağlamaya devam edeceğiz. Ekonomik kalkınma kadar, toplumsal kalkınmayı da her zaman gücümüzün getirdiği sorumluluk olarak göreceğiz.

“ÜLKEMİZE, İNSANIMIZA HİZMET ETMEYİ DAHA NİCE YILLAR SÜRDÜRECEĞİZ”

TÜRKİYE’NİN EN KÖKLÜ FİNANS KURUMLARINDAN BİRİ OLAN YAPI KREDİ 1944 YILINDA TÜRKİYE’NİN İLK ÖZEL SERMAYELİ ULUSAL BANKASI OLARAK KURULDU. ARADAN GEÇEN 75 YILDA, BANKA PEK ÇOK "İLK"E VE BAŞARIYA İMZA ATTI VE SEKTÖRE PEK ÇOK ALANDA YÖN VERDİ. YAPI KREDİ’NİN VAROLUŞ NEDENİNİN ÜLKE EKONOMİSİNE VE İNSANINA DAİMA DEĞER KATMAK OLDUĞUNU SÖYLEYEN YAPI KREDİ CEO’SU GÖKHAN ERÜN, DAHA NİCE YILLAR BANKANIN ÜLKE İNSANINA AYNİ AZİM VE HEVESLE HİZMET ETMEYİ SÜRDÜRECEĞİNİ BELİRTİYOR.

Türkiye’nin ilk özel sermayeli ulusal bankası olan Yapı Kredi, kuruluşundan bu yana 75 yılı arkasında bıraktı. Bütün bu tarihi boyunca banka, finans sektörüne birçok konuda öncülük yaptı; ulusal ve uluslararası arenada adı her zaman başarılarla birlikte anıldı. Yapı Kredi’nin Türkiye’ye katkıları bankacılık alanıyla sınırlı kalmadı. Kurulduğu ilk günden bu yana yenilikçilik anlayışıyla aynı zamanda Türkiye’de kültür-sanatın da bankası olmayı başardı. Bankanın 75. yılı nedeniyle Bizden Haberler Dergisi’ne röportaj veren Yapı Kredi CEO’su Gökhan Erün ile Yapı Kredi’nin köklü tarihini, sektöre kazandırdıklarını, güçlü performansını ve uzun vadeli hedeflerini konuştuk.

1944 yılında Türkiye’nin perakende bankacılık odaklı ilk ulusal çaplı özel bankası olarak kurulan Yapı Kredi, bankacılık sektöründe daima öncü bir rol oynadı. Bu yıl 75. yılını kutlayan bankanın, bankacılık sektörüne bugüne kadarki katkıları, imza attığı ilkleri nelerdi?

Yapı Kredi, İkinci Dünya Savaşı’nın yaşandığı zorlu bir dönemde, Cumhuriyetimizin ilk ulusal özel bankası olarak 1944 yılında kuruldu. Ülkemizin bir an evvel “muasır medeniyetler” seviyesine çıkmasını bir sorumluluk olarak gören kurucumuz Kazım Taşkent, Yapı Kredi’yi kurarken bankanın pek çok alanda faaliyet gösteren, Türkiye’ye değer katacak bir kurum olmasını istiyordu. Bir diğer deyişle Yapı Kredi’nin varoluş nedeni daima ülke ekonomisine ve insanına değer katmak oldu.

Kurulduğumuz günden bu yana “Hizmette sınır yoktur” anlayışıyla sektörümüze pek çok ilki kazandırdık. İlk

şube bankacılığı, ilk bilgisayarlı işlem, ilk yatırım fonu başvurusu, ilk defa 24 saat bankacılık hizmeti, online sistemle çalışan ilk banka şubeleri, ilk kredi kartı, ilk tüketici kredisi ve ilk otomobil kredisi gibi pek çok öncü çalışma ile sektörümüzün önünü açtık. Son 10 yılda dijital ve mobil bankacılık alanında imza attığımız ilklerle de müşterilerimizin hayatına hız ve kolaylık kattık. Türkiye’de ve Avrupa’da bir ilk olarak göz tarama sistemi Göz ID ile müşterilerimize Yapı Kredi Mobil’e hızlı ve güvenli giriş imkânı tanıdık. Ülkemizin ilk AppStore Türkçe finansal uygulamasını, ilk finansal Android uygulamasını, ilk Apple Watch ürününü müşterilerimize sunduk. Dünyada bir ilk olarak Ford SYNC 3 Applink teknolojisine sahip araçlara entegre ettiğimiz Yapı Kredi Mobil ile müşterilerimize sürüşleri esnasında dahi destek sunabilir hâle geldik. Bu sürdürülebilir başarılarımızı sağlayan unsurların başında ise hep insana verdiğimiz değer geliyor. Gerek finansal gerek kültür-sanat, eğitim, çevre ve daha nice alanlardaki başarılarımız hep insanlarımızı merkeze alan yaklaşımımızdan kaynaklanıyor, bu yaklaşımın bir mükafatı oluyor. Yine bu anlayış doğrultusunda Yapı Kredili çalışma arkadaşlarımız da bizler için hep çok değerli oldu. Onların hem kişisel hem de kariyer gelişimlerini desteklemek ve sektörün en nitelikli insan kaynağını yetiştirmek amacıyla ülkemizin ilk sektörel akademisi Yapı Kredi Bankacılık Akademisi’ni hayata geçirdik. Çalışma arkadaşlarımızın yanı sıra emeklilerimiz de bizim için çok kıymetli... 45. kuruluş yıldönümümüze özel olarak ihtiyaç sahibi emeklilerimiz, eşleri, emeklilerimizin anne,

Yapı Kredi köklü bir geçmişi ve kültürü olan bir banka... Brand Finance tarafından yapılan araştırmalara göre ülkemizin en değerli 10 markasından biri. Yapı Kredi'yi bankacılık alanında Türkiye'nin en önemli markalarından biri olmaya taşıyan unsurları siz nasıl tanımlıyorsunuz? Yapı Kredi'nin farkı ne?

Yapı Kredi, Türkiye'nin en köklü finans kurumlarından biri... Ülkemizin en değerli 10 markası arasında yer alıyoruz.

Öncelikle nesilden nesile miras kalan insan odaklı çalışma şeklimiz bizi farklı kılıyor. Müşterilerimizden çalışma arkadaşlarımıza ve onların ailelerine kadar herkesi saran bu çalışma kültürünü tüm paydaşlarımızın da aynı şekilde hissettiğini görüyoruz. Koç Holding ve UniCredit gibi alanında çok güçlü iki ana hissedarımızın olması da Yapı Kredi'ye duyulan güvenin en önemli nedenlerinden biri...

Diğer yandan faaliyet alanımızdaki güçlü performansın ötesinde yaşadığımız toplumda sürdürülebilir kalkınma hedeflerine hep beraber ulaşmak için geçmişten bugüne üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmek için de çok çalışıyoruz. Bu nedenle birçok saygın kuruluş tarafından takdir ediliyoruz. Son olarak Campaign Türkiye tarafından düzenlenen ve bağımsız denetim kuruluşu PwC tarafından denetimi yapılan Agency & Brand Of The Year Ödüllerinde kategori bağımsız "Yılın Markası" ödülüne layık görüldük.

Aynı zamanda "Bankacılık ve Finans" kategorisinde en iyi ödül olan "Gold" ödülün de sahibi olduk.

Yapı Kredi geçtiğimiz yıl Türkiye'nin en büyük üçüncü özel bankası konumuna yükseldi. Krediler ve mevduatta özel bankaların üzerinde büyüme gösterdiği 2019 yılının ilk yarısında da güçlü bilanço yapısını korudu. Bu performansta hangi faktörler rol oynadı?

Güçlü sermaye yapımız; insanı merkeze alan, yenilikçi, sınır tanımayan hizmet anlayışımız ve nitelikli insan kaynağımızdan aldığımız güçle yılın ilk yarısında yüksek bir performans gösterdik. Yılın ilk altı ayında nakdi ve gayri nakdi kredilerimizi yüzde 5 oranında artırarak ekonomimize 323 milyar liralık kaynak sağladık. Kredi Garanti Fonu (KGF)'nin da desteğiyle TL kredilerimizi yıl sonuna göre yüzde 9 oranında artırarak 131.6 milyar TL'ye yükselttik. Reel sektörün en büyük destekçileri arasında yer

baba ve çocukları için bir bankanın açtığı ilk huzurevini kurduk. 30 yıldır emeklilerimize bu binada en iyi koşullarda bakıyoruz. Topluma karşı sorumluluğumuz doğrultusunda sektörün ilk engelsiz bankacılık uygulamalarını da hayata geçirmiş olmaktan ayrıca büyük mutluluk duyuyoruz. Dolayısıyla tarihinde pek çok ilke imza atmış, böylesine güçlü bir kültürü ve geçmişi olan yenilikçi bir kurumda çalışmak tüm Yapı Kredililer olarak hepimizin göğsünü daha da kabartıyor.

Kuruluşumuzun 75. yılını kutladığımız 2019 yılında da Yapı Kredi olarak ilklere imza atmaya, sektöre pek çok alanda yön vermeye devam ediyoruz. Ana hissedarlarımız Koç Holding ve UniCredit dâhil olmak üzere tüm hissedarlarımızın bize duyduğu güveni ve verdikleri önemi, sundukları destekler ile her daim hissediyoruz. Ülkemize, insanımıza aynı azim ve hevesle hizmet etmeyi daha nice yıllar sürdüreceğiz.

"SERMAYE GÜÇLENDİRME PLANIMIZ ÇERÇEVESİNDE BELİRLENMİŞ OLAN AKSİYONLARIMIZI TAMAMLADIK. BUNDAN SONRASINDA İÇSEL SERMAYE YARATIMI İLE YANİ KÂRLA BÜYÜMEYE DEVAM EDECEĞİZ."

almaya devam ettiğimiz 2019 yılında da toplam 8.4 milyar TL tutarındaki KGF kredisinin de katkısıyla KOBİ'lerimize destek sağlamayı sürdürdük.

Bireysel TL vadeli mevduatta sene başından bu yana 45 baz puan, bireysel TL vadesiz mevduatta ise 93 baz puan artış sağladık. Böylelikle bireysel TL vadeli mevduatta yüzde 14,2, bireysel TL vadesiz mevduatta ise yüzde 15 oranında pazar payına ulaştık.

Yılın bu döneminde devam eden güçlü sermaye yaratımı ile sermaye yeterlilik oranımızı 2018 yılına göre 83 baz puan daha güçlendirerek yüzde 15,6'ya çıkardık.

Bu dönemde likiditemizi daha da güçlendirdik, kredi mevduat oranımızı yüzde 101 seviyesine getirdik. Yılın ilk yarısında en yüksek banka katılımlı sendikasyon kredisini imzaladık. 21 ülkeden 49 bankanın katılımı ile sağladığımız 1.030 milyar dolar tutarında sendikasyon kredisi ile uluslararası piyasalarda ülkemize ve bankamıza duyulan güveni bir kez daha teyit ettik. Bu kaynakların, reel sektörün ve dış ticaretin finansmanının desteklenmesi adına kullandırımını gerçekleştirdik.

Gider kontrolünü, özellikle dijital kanallara yaptığımız yatırımlarla desteklemeye devam ederken, müşteri odaklı yaklaşımımızdan ödün vermeden gider artışımızı enflasyonun altında tutmayı da başardık.

Kısacası ilk yarıda beklentilerimiz ve aldığımız aksiyonlar doğrultusunda memnun edici bir performans elde ettik. Bu performansı sene sonuna da taşıyacağımızı düşünüyoruz.

Bankanın hedeflerinden ve uzun vadeli stratejilerinden bahsedersiniz?

Yapı Kredi olarak bundan yaklaşık bir yıl önce kendimize uzun vadeli bir vizyon belirledik ve o vizyon çerçevesinde ilerlemeye devam ediyoruz. Stratejilerimizde küçük miktarlı işlemlerde büyüme hedefimiz doğrultusunda ilerliyoruz. Mevduatta tabana yayılma hedeflerimiz doğrultusunda mevduat maliyetlerimizi daha da iyi yönetebiliyoruz. Böylelikle kredilerde de parçalı işlere yönelerek ekonomiyi olan desteğimizi artırarak sürdürüyoruz. Bu stratejiyle aynen devam edeceğiz.

İşlem bankacılığında da kendimize koyduğumuz hedefin üzerinde gidiyoruz. Müşterilerimizle olan ilişkilerimizde derinleşmeyi sürdürüyoruz. Müşterimizin daha çok işlemini bankamızdan yapmasını sağlayacak yol haritalarını belirliyoruz. Dolayısıyla müşteri memnuniyetini her zaman öncelikli tutuyoruz ve aksiyon planımızı buna göre kuruyoruz. Mevcut durumda, aylık 100 milyonu aşan işlem adedimiz var; önümüzdeki dönemlerde bunu artırmaya devam edeceğiz.

Bunun yanı sıra sermaye güçlendirme planımız çerçevesinde belirlenmiş olan aksiyonlarımızı tamamladık.

Bundan sonrasında içsel sermaye yaratımı ile yani kârla büyümeye devam edeceğiz. Ayrıca insanların hayatına kolaylık katan uygulamalarımızı hayata geçirmeyi de sürdüreceğiz.

Amacımız, hayatın insanlara getirdiği ekonomik, fiziksel, coğrafi veya kültürel pek çok sınırı kaldırmak ve bunun için var gücümüzle çalışmak.

Yapı Kredi kredi kartları, leasing, faktoring ve yatırım alanlarında liderliğini sürdürüyor. Bu alanlardaki liderliğin bankaya katkıları neler? Önümüzdeki dönemlerde bu alanlarda müşterileri neler bekliyor?

Bankamız bundan tam 30 yıl önce, Türkiye'yi kredi kartı ile tanıştırdı. O günden bu yana kredi kartları alanının lider oyuncusu... Ulaştığı üye işyerleri, sunduğu kampanyalar, tüketicilere ulaştırdığı finans dışı hizmetler ile Yapı Kredi World, bugün bir kredi kartının çok ötesinde... Yılın ilk yarısına baktığımızda kredi kartı adedine göre pazar payımız yüzde 17,6 olurken, aynı dönemde kredi kartı alacak bakiyesinde yüzde 20 pazar payı ile liderliğimizi sürdürdük. Bu alanda ayrıca kartlı alışveriş deneyimini dijitalleştirerek kolaylaştırmak, kişiselleştirmek ve daha da iyileştirmek adına tasarladığımız bir uygulama olan World Mobil'i müşterilerimize sunuyoruz. Önümüzdeki dönemde de World'ün sunduğu olanaklarla müşterilerimize hayatlarının her alanında eşlik edecek, kredi kartları pazarındaki tarihsel liderliğimize devam edeceğiz.

Öte yandan Yapı Kredi, güçlü bir finansal hizmetler grubu olarak farklı iş alanlarındaki başarılarını da aynı şekilde sürdürüyor. Müşterilerimize finansal olarak her alanda öncü ve nitelikli hizmet verme hedefimizin bir göstergesi de iştiraklerimiz... Yapı Kredi Leasing 10 yıldır, Yapı Kredi Faktoring ise 18 yıldır sektörlerinin lideri. Yapı Kredi Yatırım son 2 yıldır hem hisse senedi hem de VİOP pazarında sektör liderliğine devam ediyor. Ayrıca son dönemde, teknoloji konusundaki yenilikçi yatırımlarımız iştiraklerimiz tarafından da benimseniyor.

Bu alanlarda hizmet veriyor ve uzun süredir liderlik konumunda faaliyetlerimizi sürdürüyor olmamız aslında bizim bir bankadan daha fazlası olmak ve müşterinin her ihtiyacında var olduğumuzu göstermemiz açısından çok önemli. Önümüzdeki dönemde de, iştiraklerimiz ile birlikte güçlü finansal yapımızı koruyarak, ürün ve hizmet kalitemizi en üst düzeyde tutmaya ve sektöre liderlik etmeye devam edeceğiz. Müşteri istek ve beklentilerinin farklılaştığının farkındayız. Bu konuda gerekli yatırımları yaparak, "Hizmette sınır yoktur" yaklaşımımızı iştiraklerimizde de sürdüreceğiz.

"Dijital dönüşüm" Yapı Kredi için çok önemli bir başlık... Sektörde bu alanda örnek bankasınız. Çok uzun zamandır sektöre öncülük ediyorsunuz. Bu alandaki çalışmalarınızla önümüzdeki dönemde hangi yenilikleri göreceğiz? Yeni ürün ve hizmetler sunulacak mı?

Türkiye'nin dijital bankası olarak geleceğin bankacılık dünyasını bugünden inşa etmek adına çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Teknolojiyi, hem müşterilerimizin hem de çalışma arkadaşlarımızın hayatına hız ve kolaylık katacak

şekilde kullanıyoruz. Bu yaklaşımla hayata geçirdiğimiz dijital ürün ve hizmetlerimiz neticesinde son 1 yılda aktif dijital bankacılık müşterilerimizin sayısını yüzde 18, mobil bankacılık müşterilerimizin sayısını ise yüzde 23 oranında artış gösterdi. Ayrıca şubelerimizi de dijitalleştirerek yeni hizmet modelimizi hayata geçirdik. Bugün 40'a yakın ürün ve hizmetimizi, müşteri temsilcilerimizin masalarında bulunan tablet ekranlar üzerinden dijital onayla müşterilerimize sunuyoruz. Bu bitmeyen bir süreç ve biz de Yapı Kredi olarak en son teknolojileri süreçlerimize entegre ederek uygulamalarımızı geliştirmeye devam edeceğiz.

Son dönemde Türkiye’de faizlerin ve buna paralel olarak enflasyonun yüksek olduğunu görüyoruz. Ancak bu durumdan çıkılması için önemli adımlar atılıyor. Türkiye ekonomisinin önündeki fırsatların neler olduğunu düşünüyorsunuz?

2018 ve 2019 yılının ilk yarısı sadece ülkemiz değil, tüm dünya için zorlu bir dönemdi. 2018 yılında gelişmiş ülke merkez bankalarının ve özellikle FED’in parasal sıkılaştırma politikalarının etkisiyle, küresel boyutta düşük faiz-bol likidite ortamı sona erdi. Gerek global belirsizlikler, gerek politik ve jeopolitik belirsizliklerin etkisi ile faizlerde ve sonuç olarak enflasyonda yukarı yönlü hareketler gözlemlendi.

2019 yılının ilk yarısında Merkez Bankası sıkı faiz politikası duruşuna devam ederek enflasyon için gerekli önemleri aldı. Maliye politikasında atılan adımların da faiz ve enflasyona olumlu katkıları gözlemlendi. Global piyasalarda yaşanan son gelişmeler ile birlikte gerek FED gerekse Avrupa Merkez Bankalarının kararları, 2019 yılının ikinci yarısının olumlu geçeceği sinyallerini vermiş durumda... Enflasyonda toparlamanın devamlı olacağı beklentisi ve bu global gelişmeler ışığında, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, gelişmekte olan piyasalara önderlik ederek faiz indirimine gitti. Bu sayede faizlerde de aşağı yönlü bir hareket başlamış oldu. Güçlü bütçe dengesi, pozitif dönmüş cari dengesi ve artan kapasite kullanım oranları ile ilk sinyallerini vermiş olan ekonomik iyileşmenin yılın geri kalanında hızlanarak devam etmesini bekliyoruz.

Türkiye büyüme potansiyeli olan bir ülke... Güçlü finansal yapısı, genç nüfusu ile önümüzdeki dönemlerde de yabancı

yatırımcılar için cazip bir pazar olacaktır. Bankacılık sektörü ise hem güçlü yapısı hem de penetrasyonların hâlen düşük seviyelerde olması ile önemli bir büyüme alanı.

Yapı Kredi olarak “Hizmette Sınır Yoktur” anlayışıyla ticari faaliyetler dışında da değer yaratarak, tüm insanlık için fayda yaratan bir kurum olmayı hedefliyorsunuz. Yapı Kredi Gönüllüleri platformu ile çalışanlarınızı farklı konulardaki sosyal sorumluluk projelerinde katılmaları için destekliyorsunuz. Bankanın sosyal sorumluluk anlayışını nasıl özetlersiniz?

Yapı Kredi olarak kurulduğumuz günden bu yana eğitim, çevre, kültür ve sanat gibi farklı alanlarda ülkemize katkı sağlamayı doğal bir sorumluluğumuz olarak görüyoruz. Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF), Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV), TEMA veya Young Guru Academy (YGA) gibi saygın, deneyimli sivil toplum kuruluşlarıyla topluma değer katacağına inandığımız projeler için uzun soluklu iş birliklerine imza atıyoruz. Kurumsal anlamda desteklediğimiz projelerin yanı sıra Yapı Kredili çalışma arkadaşlarımız da dünyanın daha iyi bir yer olmasına katkı sağlayacak birçok projenin gönüllü destekçisi. Farklı alanlarda bireysel veya ekip olarak el ele verip topluma katkı sağlama gayretinde olan bu arkadaşlarımız, Yapı Kredi Gönüllüleri adını verdiğimiz platformda buluşuyor. Bu platformda yaklaşık 3 bin Yapı Kredili arkadaşımız, süregelen veya kendilerinin geliştirdikleri yeni projeler ile her sene daha fazla kişinin hayatına dokunuyor. Yapı Kredi Gönüllüleri, topluma değer katma hedefi ile 2009’dan bu yana eğitimden çevreye onlarca projenin başarılı bir şekilde sürdürülmesini sağlıyor, bizleri gururlandırıyor.

Yapı Kredi sektöre yetiştirdiği isimlerle ekol kurum özelliği taşıyan bir banka. Özellikle Yapı Kredi Bankacılık Akademisi sektöre kaliteli insan kaynağı sağlama konusunda ön plana çıkıyor. Yapı Kredi çalışanlarını geleceğin bankacılık dünyasına hazırlamak için nasıl bir yol izliyor?

Geleceğin bankacılık dünyasına hazır olmak, ancak sürekli öğrenmekle mümkün. Biz de çalışma arkadaşlarımıza bu yönde gerekli eğitimleri verebilmek ve bankacılık sektörüne en nitelikli insan kaynağını yetiştirmek vizyonuyla 2008 yılında Yapı Kredi Bankacılık Akademisi'ni (YKBA) kurduk. YKBA'da bankamızın hedef ve stratejilerine paralel olarak çalışma arkadaşlarımızın performanslarına katkı sağlayacak, nitelikli eğitim programları düzenliyoruz. Liderliğe ve toplumsal duyarlılığa da odaklanarak çalışma arkadaşlarımıza her anlamda kendini geliştirebilmeleri için çeşitli imkânlar sunuyoruz.

Tüm banka ve iştirak çalışanlarımız, müşterilerimiz, üniversite öğrencileri dâhil olmak üzere birbirinden farklı gruplara eğitim veriyoruz. Gelişimi sürekli kılmak adına yeni teknolojileri eğitimlerde de etkin olarak kullanıyoruz. Ayrıca Türkiye'nin en iyi üniversiteleri ile de ortak sertifika programları yürütüyoruz. Ana hissedarlarımız ile birlikte yürüttüğümüz liderlik ve yetenek gelişim programlarının yanı sıra MIT, Harvard Business School ve Koç Üniversitesi gibi sektörün önde gelen iş okulları ve üniversiteleriyle birlikte çalışıyoruz.

Diğer yandan bu yıl ekonomi ve finans sektörü ile üniversiteler arasındaki iletişimi artırmak adına Koç Üniversitesi'nde Yapı Kredi Ekonomik Araştırmalar Kürsüsü'nü kurduk. 2019-2020 eğitim döneminde çalışmalarına başlayacak olan Yapı Kredi Ekonomik Araştırmalar Kürsüsü'nün başkanlığını Koç Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Selva Demiralp yürütecek. Rekabetin giderek yoğunlaştığı küresel ekonomide iş dünyasının karşılaştığı ekonomik sorunları analiz edecek olan kürsümüz, bilimsel ve özgün araştırmalarla bu sorunlara çözüm önerileri sunacak.

Kadınların iş hayatında ve toplumda daha fazla temsil edilmesine yönelik de çalışmalarınız bulunuyor. Bunlar hakkında ne söyleyebilirsiniz?

Kadın çalışan istihdamı konusunda ülkemizdeki en iyi örneklerden biri olduğumuzu söyleyebiliriz. Toplam istihdamımız içinde kadın çalışan oranımız yüzde 62, kadın yönetici oranımız ise yüzde 42,2. Önümüzdeki dönemde kadın yönetici oranımızı daha da artırmayı hedefliyoruz.

Koç Holding tarafından oluşturulan İşte Eşitlik Bildirgesi'ne ve "Ülkem için Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" projesine destek veriyoruz. UN Women'in, erkekleri toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın haklarını savunmak için önderlik yapmaya çağırın "HeForShe" ve "16 Günlük Aktivizm" kampanyalarının katılımcıları arasında yer alıyoruz. Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) ile birlikte, cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve ev içi demokrasinin güçlenmesi adına "Babalar Değişiyor, Toplum Değişiyor"

Yapı Kredi Gönüllüleri, Anadolu'ya Bilim Göçü Projesi ile Anadolu'daki çocukların geleceğin bilim insanları olması için çalışıyor.

“KÜLTÜR VE SANATIN GÖNÜLLÜ DESTEKÇİSİ VE KORUYUCUSU OLARAK BUGÜNE KADAR YAPTIĞIMIZ TÜM ÇALIŞMALARI, MADDİ DEĞERLERİNİN ÇOK ÖTESİNDE, BİR VAZİFE OLARAK GÖRÜYORUZ.”

projesinin yürütülmesinde önemli rol oynuyoruz. Birleşmiş Milletler Kadının Güçlendirilmesi Prensipleri'nin (UN WEPs) imzacıları arasında bulunuyoruz. Hedefimiz, kadın çalışan istihdamı konusunda öncü çalışmalarla sadece sektörümüze değil ülkemize de iyi bir rol modeli olabilmek.

Yapı Kredi olarak kadınlarımızın, erkeklerle aynı koşullarda çalışabilmesini teşvik edecek çalışmalar gerçekleştirmeye, bu konuda otoritelerle birlikte çalışmaya ve kadınlar için daha eşitlikçi bir dünyanın oluşturulmasına katkı sağlamaya her zaman devam edeceğiz. Kadın haklarını korumak ve toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak adına gösterdiğimiz tavizsiz duruş ile çalışmalarımız hep sürecek.

Yapı Kredi aynı zamanda kültür ve sanatın bankası olarak öne çıkıyor. Bankanın geçmişten bugüne kültür-sanat alanındaki öncü çalışmaları neler?

Yapı Kredi olarak, tarihimize baktığımızda kültür-sanat alanında pek çok ilke imza attığımızı görmek bizleri gururlandırıyor. Kuruluşumuzdan yalnızca bir sene sonra 1945 yılında bankacılık sektörü için yeni bir dönemi başlatarak, bünyesinde Kültür-Sanat Müşavirliği kuran ilk banka olduk. Doğan Kardeş ile Türkiye'nin çocuklara yönelik ilk dergisini çıkardık. 1950'de çocukları ilk çocuk sineması ile buluşturduk. Muhsin Ertuğrul'a destek vererek Türkiye'nin ilk özel tiyatrosu olan Küçük Sahne'nin kurulmasına katkı sağladık. Türk tiyatrosuna bu katkımızı, Türkiye'nin ilk kadın tiyatro oyuncusu Afife Jale'nin anısına düzenlediğimiz Yapı Kredi Afife Tiyatro Ödülleri ile bambaşka bir seviyeye çıkardık. Türkiye'nin en uzun

soluklu ve en prestijli ödülü hâline gelen Yapı Kredi Afife Tiyatro Ödülleri ile tam 23 yıldır Türk tiyatrosunu ve tüm tiyatro emekçilerini destekliyoruz. Kazım Taşkent Sanat Galerisi ile sanat galerisi olan ilk Türk bankası unvanını aldık.

Yapı Kredi Yayınları bugüne kadar 5 binin üzerinde başlıkta çıkardığı kitaplarla yolumuzu aydınlattı. Beyoğlu'ndaki Yapı Kredi Kültür Sanat Binası ise sanatçıyı destekleyen, sanatseverleri önemli sanatçı ve eserlerle buluşturan, merak uyandıracak etkinlikleriyle bir kültür-sanat vahası görevini mutlulukla sürdürüyor. Yapı Kredi bomontiada da kendine has kültürüyle kültür-sanat mirasımızı yaşattığımız bir başka mekân... Burada düzenlediğimiz sergiler, konserler ve atölye çalışmalarıyla farklı disiplinleri, kültürleri, bakış açılarını bir araya getiren kültür-sanat etkinliklerine katkı sağlıyoruz. Kültür-sanat alanının gönüllü destekçisi ve koruyucusu olarak bugüne kadar yaptığımız tüm çalışmaları ülkemize katkı adına bir vazife olarak görüyoruz.

75. yıl dönümünü birbirinden farklı kültür-sanat etkinlikleri ile kutlayan Yapı Kredi'nin önümüzdeki dönemde ajandasında hangi etkinlikler bulunuyor?

Tam 75 yıldır sanatseverleri arzuladıkları sergilerle, yayınlarla, konserlerle buluşturan kültür-sanat alanında çalışmalarına aralıksız devam eden Yapı Kredi olarak kuruluş yıldönümümüzü de sanatla iç içe kutlamaktan gurur duyuyoruz. Dünyanın en saygın sanat etkinliği

olarak kabul edilen Venedik Bienali'nde ülkemizi temsil ederek bizi gururlandıran değerli sanatçımız Halil Altındere'nin Atrakadabra adlı sergisini 75. yılımıza özel olarak sanatseverlerle buluşturmaktan mutluluk duyuyoruz. Sıradan gibi görünen eşyaların sıra dışı parçalara dönüşmesine tanıklık edeceğimiz, küratörlüğünü Hou Hanru'nun yaptığı Atrakadabra sergisi 11 Eylül tarihinde kapılarını Yapı Kredi Kültür Sanat'ta açıyor.

Yine önümüzdeki dönemde Türkiye'nin dört bir yanında “Yapı Kredi Koleksiyonu'ndan Renkler” sergilerini düzenleyeceğiz. Yapı Kredi koleksiyonu içerisinde yer alan ve Osman Hamdi Bey'den İbrahim Çallı'ya, Neşet Günal'dan Cevat Dereli'ye, Nejat Melih Devrim'den Ferhat Özgür'e Türk resim sanatının öncü isimlerinin yer aldığı sergiler; peyzaj, natürmort, soyut, güncel sanat gibi farklı üsluplarda çalışan ressamlarımızdan eserleri kapsıyor. “Yapı Kredi Koleksiyonu'ndan Renkler” sergileri içerisinde ayrıca fotoğraf sanatının ülkemizdeki öncü isimlerinden Selahattin Giz'in, içinde büyük önder Atatürk'e ait fotoğraflarının da bulunduğu çok değerli arşivinden kareler bulunuyor. Ayrıca aralık ayına kadar Yapı Kredi 75. Yıl Konserleri kapsamında Fame Müzikali ve David Garrett ile Postmodern Jukebox konserlerini Türkiye'deki sanatseverlerle buluşturacağız. Tam 75 yıldır hayalleri gerçeğe dönüştürmek adına tüm sınırları kaldırmak için çalışan Yapı Kredi olarak bizler için farklı bir anlamı olan bu senede sanatın sınırları aşmasına yardımcı olmaktan mutluluk duyuyoruz.

İlhan Koman'ın, Yapı Kredi Kültür Sanat'ta yer alan Akdeniz Heykeli...

5G TÜM GÖRKEMİYLE GELİYOR

YENİ NESİL MOBİL İLETİŞİM SİSTEMİ 5G ÇOK YAKINDA HAYATIMIZA GİRECEK. BU TEKNOLOJİ İLE DEĞİŞECEK ÇOK ŞEY VAR. 5G'NİN BAŞ DÖNDÜRÜCÜ HIZI AKILLI TELEFONLARIN KULLANIMINI DAHA DA GELİŞTİRECEK. NESNELERİN İNTERNETİ ALANINDA YENİ UFUKLAR AÇILACAK. SAĞLIKTAN ULAŞIMA BİRÇOK SEKTÖRDE İŞ YAPMA VE HİZMET ŞEKLİ DEĞİŞECEK. BÜTÜN DÜNYANIN HAZIRLANDIĞI BU YOLCULUKTA, TÜRKİYE DE ÖN SİRALARDA YER ALACAK.

İlk cep telefonunuzu satın aldığınız günü hatırlıyor musunuz? Belki, 90'lı yıllarda Türkiye'de bu yeni teknolojiye ulaşabilen ilk şanslı kişiler arasındaydınız ve cebinizde taşıdığınız bir cihazla görüşme yapabilmek bir anda dünyanızı değiştirmişti. O günlerde aslında 1G (birinci nesil) teknolojisini kullanan telefonunuzla yapabileceğiniz tek şey konuşmaktı. Kısa mesaj göndermek için ise 2G teknolojisini beklemeniz gerekiyordu. 2000'lerde üçüncü nesil teknolojiler, interneti cep telefonlarımıza taşıyarak büyük bir devrim yarattı, ufkumuzu değiştirdi. 4,5G ise bağlantı hızımızı artırarak video seyretme, uygulama ve film indirme gibi işlemleri keyifle yapabilmemize olanak sağladı. Ve şimdi yeni bir evren yaratması beklenen 5G yolda...

5G İLE "İNDİR" TUŞU TARİHE KARIŞACAK

Yeni nesil mobil iletişim sistemi 5G, aslında yepyeni bir internet ağı olarak tanımlanıyor. Bunun arkasında ise bu yeni teknolojinin sağlayacağı hız bulunuyor. Kablosuz telekomünikasyon ürün ve hizmetlerini tasarlayan Amerikalı şirket Qualcomm, yaptığı testlerde 5G ile saniyede 4,5 GB hızlara ulaşıldığını açıkladı. Bu, şimdiye kadar ulaşılan en yüksek hız. Ortalama hızın saniyede 1,4 GB olduğu belirtiliyor ki bu bile en yüksek performanslı 4G iletişiminden 20 kat hızlı bir teknoloji...

Bu sıra dışı hız sayesinde yüksek çözünürlüklü bir filmi indirmek ortalama süratlerle yalnızca 15 saniye sürecek. "İndir" tuşunun yerini bir anlamda "oynat" tuşu alacak çünkü dokunmanızla filmin başlaması neredeyse aynı anda olacak. Bir televizyon dizisinin tüm sezon ve bölümlerini yüksek çözünürlükte indirmeniz bir dakika sürmeyebilir. İnternet sitelerinin yüklenmesinde yaşanan gecikme süreleri de dikkat çekici şekilde azalacak.

Bir siteye ulaşmak için veriler, farklı servis sağlayıcıları ve fiziki merkezlerden geçmek zorunda... Günümüzde 50 ila 100 milisaniyelik gecikmeler normal kabul ediliyor. Yeni teknolojiler barındıran 5G ile gecikme süresi birkaç milisaniyeye inecek. Çok yüklü olan herhangi bir

5G'NİN EN ÖNEMLİ ÖZELLİKLERİNDEN BİRİ MAKİNELERİN BİRBİRLERİYLE OLAN İLETİŞİMİNİ İSTENİLEN DÜZEYE ÇIKARMASI. BU KONUDA 4G'YE KİYASLA 5G TEKNOLOJİSİNİN GÖZ ARDI EDİLEMeyecek ÜSTÜNLÜĞÜ BULUNUYOR. 5G İLE VERİ HIZI VE BAĞLI CİHAZLARIN SAYISI 10 İLA 100 KAT ARTARKEN, GECİKME SÜRESİNİN BEŞ KATA KADAR AZALACAĞI HESAPLANIYOR.

internet sitesine bağlanama sorunu ortadan kalkacak. 5G teknolojisinin ana hedefi ise saniyede 20 GB hızında internete ulaşabilmek.

"Yeni neslin teknolojisi" olarak tanımlanan 5G, yalnızca yüksek hızlarda internet ve veri transferi vaat etmiyor. Yüksek hızda sağlanan transfer sayesinde istenen veri çok daha kısa zamanda aktarılacağı için kullanılan bant genişliği de bir o kadar kısa sürede serbest bırakılacak. Bu sayede 5G teknolojisi aynı zamanda ağdaki sıkışıklıkların da önüne geçecek.

İNTERNET KOTALARI YÜKSELECEK

5G'nin getireceği yenilikler arasında operatörlerin internet kotalarını yükseltmesi de bulunuyor. Bu yeni teknolojiye geçildiğinde birçok ülkede operatörler, dev internet paketlerini kullanıcıları için hazır hâle getirecek. Örneğin İngiliz operatör EE, 5G teknolojisi için aylık 30 GB ve 60 GB olmak üzere farklı seçenekleri müşterilerine sunacağını açıkladı.

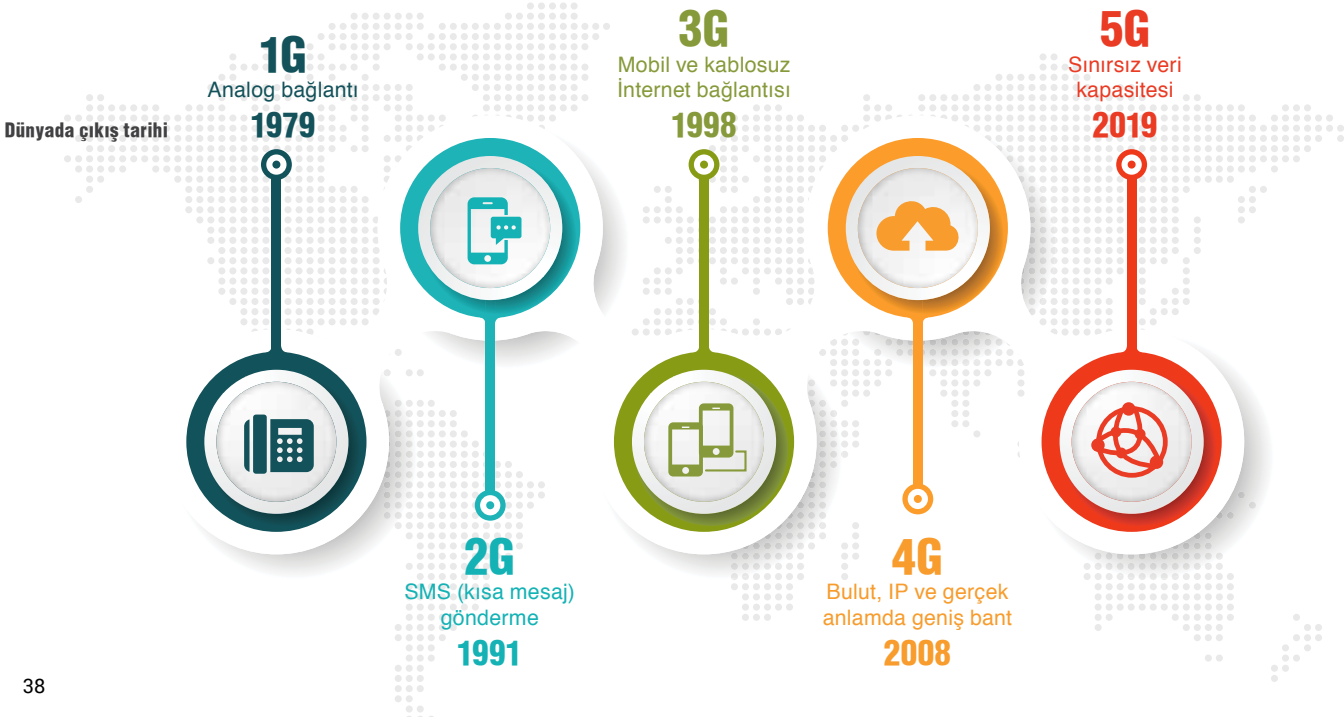
5G vericileri yani baz istasyonları ise taşınabilir ve oldukça küçük, neredeyse evlerde kullanılan modemler kadar olacak. Küçük vericilerin sayısı arttıkça veri transferi de artacak. 2020 sonrasında dünyada 1 kilometrekarede dolaşacak ortalama verinin 4 yılda bir 16 kat artacağı, bu talebi karşılamak üzere önceki nesle göre 25 kat fazla frekansa ve 2000 kat fazla baz istasyonuna gereksinim duyulacağı tahmin ediliyor.

5G teknolojisi ile antenler taşıtların üzerine ve hatta insansız hava araçlarına monte edilebilecek; böylece hızlı ve güvenilir bağlantı her yere taşınabilecek. Yoğun kent alanları, zorlu coğrafi koşullar ve iklime rağmen,

5G NELERİ DEĞİŞTİRECEK?

- 5G; sağlıktan otomotive, eğlenceden hizmet sektörüne kadar akla gelebilecek birçok alanda önemli atılımların önünü açacak. Otonom araçlar, artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik ve yapay zekâ uygulamaları 5G ve ötesiyle yeni bir boyut kazanacak. Sanal gerçeklik eğlence sektörünün ötesine geçerek pek çok sektörde yaygın olarak kullanılacak.
- Madencilikten iletişime, ulaşımdan enerji sektörüne kadar birçok sektörde iş yapma biçimi ve hizmet şekli değişecek, özel ağ çözümleri geliştirilecek.
- Kişisel dijital sağlık hizmetleri gelişecek. Uzak mesafeli ameliyatlar imkân dâhiline girecek.
- Akıllı evler gerçek zamanlı olarak sahipleri tarafından izlenebilirken; yangın, su baskını, hırsızlık gibi olumsuz durumlara karşı da acil durum uyarısı daha hızlı şekilde iletebilecek. İnsansız hava araçları daha etkili kullanılacak.
- 5G'nin getirdiği hız sayesinde daha yüksek kaliteli canlı yayınların sayısı artacak. Yayın izleme anlayışı değişecek. Yüksek hızlara ulaşan oyun sektörü çok farklı kulvarlara atlayacak.
- Dijital oyun sektörü, 5G'yi heyecanla bekleyenler arasında ön sıralarda... 5G'nin mobil oyunlar için sağladığı avantaj ilk olarak oyun indirme konusunda karşımıza çıkacak. Bugün bazı popüler oyunlar 1 GB seviyesinden de büyük... Günümüz kullanıcıları bu tür oyunları indirmek için mecburen wi-fi kullanıyor ve bu durumun tek sebebi kota sorunu değil. 4G teknolojisinin yer yer yetersiz kalması da kullanıcıların bu indirme yöntemini tercih etmelerinde büyük rol oynuyor. 5G'nin gelmesiyle birlikte oyun indirmek için wi-fi'ye mahkum olma devri sona erecek.

MOBİL TEKNOLOJİLERDE KUŞAKLARIN EVRİMİ

yüksek bant erişimi ve iletişim kesintisiz olarak sürebilecek. Telekom şirketleri, işletme giderlerinin yüzde 60'ını oluşturan baz istasyonlarının elektrik tüketim harcamalarının düşmesi için yeni nesil teknolojinin daha az elektrik tüketen, uzun soluklu bataryalar kullanan bir sistem olmasını da talep ediyor. 5G bu açıdan da fayda sağlayacak.

NESNELERİN İNTERNETİNDE YENİ PENCERELER

5G'nin en önemli özelliklerinden biri makinelerin birbirleriyle olan iletişimini istenilen düzeye çıkarması... 4G sistemlerinde veri transferinin kısıtlı olması, Nesnelerin İnterneti'nin tam kapasiteye ulaşmasını engelliyor. Bu konuda 4G'ye kıyasla 5G teknolojisinin göz ardı edilemeyecek üstünlüğü bulunuyor. 5G ile veri hızı ve bağlı cihazların sayısı 10 ila 100 kat artarken, gecikme süresinin beş kata kadar azalacağı hesaplanıyor.

Bu yeni nesil teknoloji, akıllı evlerdeki tüm eşyaları; bilgisayarlara, monitör ve televizyonlara, çamaşır makinelerini, akıllı priz ve lambaları sorunsuz şekilde internete bağlayacak. Diğer yandan trafik kameraları, sürücüsüz otomobiller, akıllı yollar ve ağaçlara bağlı sensörler, ağ üzerinden sürekli olarak veri alışverişinde bulunacak. Uzaktan verilen sağlık hizmetleri, fabrikaların uzaktan kontrolü kolaylaşacak.

Araştırma şirketi Gartner'ın Ağustos ayında yaptığı tahmine göre, 5G'nin de desteğiyle internete bağlı

nesnelerin sayısı 2020'de 25 milyarı bulacak. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) tahminlerine göre ise 2025 yılı itibarıyla dünyada 100 milyar farklı bağlantı olacak ve bu bağlantıların sadece yüzde 10'u insanlar arasında gerçekleşecek.

DÜNYANIN GÖZÜ 5G'DE

Gartner, 2020 yılında dünya çapındaki akıllı telefon satışlarının biraz yükselerek 1 milyar 560 milyon seviyesine çıkacağını öngörüyor. 2020'de satışların belirgin biçimde artması beklenen bölgeler ise Çin, Asya-Pasifik'teki gelişmekte olan ülkeler ve Avrasya...

5G altyapısının tedarikçilerinden Ericsson'un geçtiğimiz aylarda açıkladığı Ericsson Mobilite Raporu'na göre 2019 sonuna kadar dünya genelinde 10 milyonun üzerinde 5G aboneliği olacağı tahmin ediliyor. Dünya GSM Birliği GSMA tarafından hazırlanan "Mobil Ekonomi 2019" başlıklı rapora göre ise 2025'te 5G bağlantı sayısının 1,4 milyar olacağı, 5G'nin küresel mobil bağlantıların yüzde 15'ini oluşturacağı öngörülüyor. GSMA'ya göre 5G, 15 yılda küresel ekonomiye 2,2 trilyon dolar katkıda bulunacak.

Güney Koreli şebekeler geçen nisan ayında ülke çapında 5G'yi kullanıma sundu. İngiltere ve Amerika'da ise telekom şirketleri bazı pilot şehirlerde 5G kullanımını başlattı. Çin, gelecek ekim ayında 5G'yi ülke çapında kullanıma sunacağını açıkladı. Çin'in ardından Japonya ve Rusya gibi ülkelerin de 2020 itibarıyla 5G kullanımına geçeceği öngörülüyor. Avrupa'da Almanya ve İspanya birkaç şehirde 5G kullanımına sınırlı olsa da geçti. Almanya 5G ihalesini toplam 6,5 milyar euro ile tamamladı.

2025'te ABD'de tüm aboneliklerin yüzde 49'unun 5G'li olacağı, Avrupa'da ise 245 milyon 5G bağlantısının gerçekleştirileceği öngörülüyor.

DÜNYA İLE AYNI ANDA KULLANACAĞIZ

Türkiye de 5G alanında öncü ülkeler arasında yer almayı hedefliyor. Temmuz ayında bu konuda açıklama yapan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı Ömer Abdullah Karagözoğlu, Türkiye'nin dünya ile aynı anda 5G'ye geçeceğini söyledi. 5G'nin yalnızca mobil iletişimi etkilemediğini belirten Karagözoğlu "Türkiye 5G'ye geçen ilk 10 ülke arasında yer alacak" dedi.

Türkiye'nin 5G ve ötesine hazırlandığı bu dönemde elektronik haberleşmeden sorumlu düzenleyici kurum olarak kendilerine düşen görevi yerine getirmeye hazır olduklarını dile getiren BTK Başkanı Karagözoğlu, çalışmalar hakkında şu bilgileri verdi: "Biz kurum olarak sektör paydaşları ile bir araya gelerek teknolojiyi mümkün olan en yüksek ölçüde yerli ve milli imkânlarla üreten ülkelerden biri olma yolunda kararlıyız. Bu birlikteliğe çok önem verdiğimiz bir kere daha yinelemekle birlikte ilerleyen süreçte de çalışmalarımıza tüm gayret ve inancımızla devam edeceğimizi memnuniyetle iletiyorum."

5G'nin hem bireylere hem de ekonomiye sağlayacağı yararlar düşünülürse, bu alanda öncü ülkeler arasında yer almak, Türkiye'nin rekabet gücüne de olumlu yansıtacak. Bu alandaki başarı, ekonomide zincirleme etkiyle önemli bir ilerleme getirecek.

TÜRKİYE'DE 5G VADİSİ VE HIZ REKORU

Türkiye 5G alanında ciddi adımlar atan ülkelerden birisi... Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) öncülüğünde kurulan 5G Vadisi'nde üniversiteler ve servis sağlayıcılar birlikte çalışıyor. Hacettepe Üniversitesi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Turkcell, Türk Telekom, Vodafone tarafından oluşturulan 5G vadisinden; üreticiler, girişimci teknoloji firmaları, işletmeciler, akademisyenler, araştırmacılar gibi tüm tarafların faydalanabilmesi amaçlanıyor.

Bu çerçevede, teknoloji geliştiricilere tarafsız ve ücretsiz bir test-deneme alanı sunmak üzere 5G Vadisi Açık Test Sahası oluşturuldu. ODTÜ, Hacettepe ve Bilkent yerleşkeleri arasındaki alan Türkiye'nin öncelikli 5G test-deneme alanı olarak tanımlandı ve 5G Vadisi'nde ilk test-deneme çalışmaları başladı. Bu vadiye yıl sonuna kadar kanal ölçümünden otonom araçlara kadar pek çok farklı projenin testlerinin yapılması öngörülüyor. 5G'nin yaratacağı iş hacminin Türkiye'de ise sektöre ilk aşamada yüzde 10 gibi bir büyüme getirmesi bekleniyor.

Diğer yandan 6 Ağustos 2019'da 5G konusunda Türkiye'de bir ilk gerçekleştirildi. BTK tarafından test için tahsis edilen frekans ve İstanbul Tepebaşı Plaza'da 5G'yi destekleyen ticari cep telefonu üzerinden yapılan test ile 3,5GHz bandında 2,283 GB hıza ulaşıldı. Bu sonuçla Turkcell, 3,5 GHz frekans spektrumunda 100 MHz'lik band genişliği kullanılarak ticari bir telefon üzerinden ulaşılan dünyadaki en yüksek hızı elde etmiş oldu. Sonuç olarak, gerçek 5G'nin cep telefonları üzerinden deneyimlenmesiyle Türkiye'deki 5G çalışmalarında yeni bir aşama daha kat edilmiş oldu.

“EN BÜYÜK HATA MÜKEMMEL EBEVEYNLİK BASKISI”

GEÇTİĞİMİZ AYLARDA “YETİŞİN ÇOCUKLAR” ADLI KİTABI YAYIMLANAN PROF. DR. SELÇUK ŞİRİN, SON DÖNEMDE EBEVEYNLERİN EN BÜYÜK HATASININ MÜKEMMEL EBEVEYNLİK BASKISI OLDUĞUNU SÖYLÜYOR. ŞİRİN’İN AİLELERE BİR DE KÜÇÜK TAVSİYESİ VAR: “FAZLA KURCALAMAYIN! ZİRA ÇOCUKLAR BİR MİZAÇLA DÜNYAYA GELİYOR. ÖNEMLİ OLAN BU MİZACI ANLAYIP ONA GÖRE ÇOCUK YETİŞTİRMEK...”

Son yıllarda yurt dışındaki akademik başarıları ve çocuk gelişimi konusundaki dikkat çekici fikirleriyle yakından tanımaya başladık Profesör Selçuk Şirin'i... Hâlen New York Üniversitesi'nde (NYU) Profesör olarak davranış bilim ve istatistik dersleri veren Şirin'in Kars'ın Yiğitkonağı Köyü'nde 5 çocuklu bir ailede başlayan hikâyesi ilham verecek anılarla dolu.

Kendi deyimiyle liseyi dahi zor bitiren Selçuk Şirin, ODTÜ'de lisans eğitimi aldıktan sonra Boston College'da doktorasını tamamladı. Bugün 100'den fazla bilimsel yayında imzası bulunuyor ve çalışmalarıyla uluslararası pek çok kuruluş tarafından ödüle layık görülüyor.

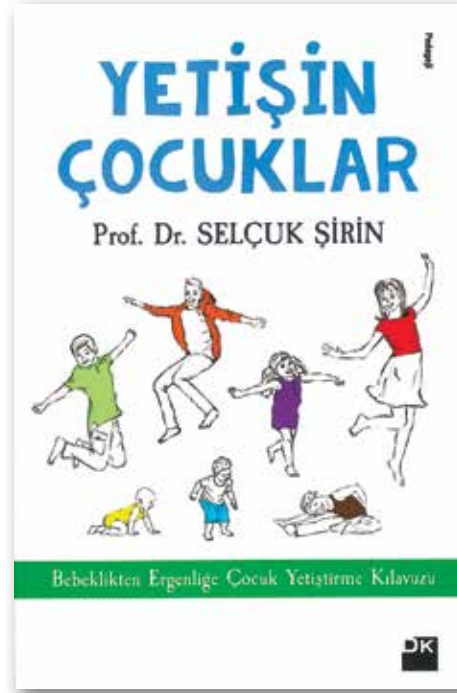
2014 yılından itibaren Hürriyet'te haftalık köşe yazıları yazan Selçuk Şirin'in "Yol Ayrımındaki Türkiye: Ya Özgürlük Ya Sefalet" ve "Bir Türkiye Hayali" adlı iki Türkçe kitabı, "Muslim American Youth: Understanding Hyphenated Selves Through Multiple Methods" adlı bir İngilizce kitabı ve çocuklara yönelik pek çok alıştırma kitabı bulunuyor. Şirin'in son kitabı ise "Yetişin Çocuklar" geçtiğimiz aylarda yayımlandı.

Kitabı "Bilimsel olarak altına imzamı atabileceğim, ayakları bizim topraklarda olan bir başucu kitabı" olarak tanımlayan Selçuk Şirin amacının hem anne ve babalara hem de eğitimcilere bilimsel bir çerçeveye somut öneriler sunmak olduğunu söylüyor. Biz de Selçuk Şirin'le hem çocukluğunu hem de kitabında öne çıkan ebeveynlik krizinden çocuk yetiştirmenin inceliklerine pek çok konuyu Bizden Haberler Dergisi için konuştuk.

Kitabınız "Benimle birlikte 5 çocuğu bir köy evinde, ayakları yere basmayan hayallerle yetiştiren sevgili annem Yıldız Şirin'e bir demet çiçektir bu kitap" sözleriyle başlıyor. Ebeveynlerinizin ve daha da ötesi çevrenizin sizin gelişiminizde nasıl etkileri oldu?

Muazzam bir çocukluğum oldu benim. Amcalar, teyzeler, kuzenlerle geniş bir ailede dünyaya geldim. Bana çocukken dünyanın sonu gibi gelen dört bir yanı yüksek dağlarla çevrili bir vadide, upuzun çayırların arasından geçen dereler ve nehirlerle bezeli büyümlü bir coğrafyada büyüdüm. Komünal bir ortamdır köy yerleri... İmece olmadan ayakta duramaz. Öyle olduğu için de bizim oralarda sadece kendi çocuğunu sevmek ayıp karşılanır. Ben o köyde ötekini de dert etmenin erdemini öğrendim. Tüm çalışmalarım da bunun izi var. Anneme gelince, köy ortamında oldukça kısıtlı koşullarda bize çok sıkı bir çalışma etiği kazandırdı. Kendisi hem halı dokur hem tüm mahalleye terzilik yapardı. Bunu da 5 çocuk yetiştirirken

"ÇOCUK GELİŞİMDE BELİRLİ DÖNEMLER VARDIR. TIPKI BİR FİDANI İLK EKTİĞİMİZDE ONA CANSUYU VERMEK NE KADAR ÖNEMLİYSE, ÇOCUK GELİŞİMİNDEKİ BU KRİTİK DÖNEMLERDE DE ÇOCUKLARA İHTİYAÇ DUYDUKLARI DESTEĞİ SUNMAK O KADAR ÖNEMLİ..."

yapardı. Bütün bunları mümkün kılan annemin planlı çalışmasıydı. Eğer bugün ortada bir başarıım var ise bunu annemin kazandırdığı işini iyi ve zamanında yapma becerisine borçluyum.

Aslına bakılırsa kariyeriniz pek çok gencin hayalini kurduğu bir şekilde devam ediyor. New York Üniversitesi'nde profesör olarak davranış bilim ve istatistik dersleri veriyor, eğitimden gelişime geniş bir alanda araştırmalar yapıyorsunuz. Biraz geçmişe gidersek, sizi bu noktaya taşıyan motivasyonların ve performansın ne olduğunu düşünüyorsunuz?

Babam hayatı bulduğu gibi bırakmayan insanlardan biridir. Kendisini ve çevresini dönüştürmek isteyen, hayalleri realitenin ötesinde olan idealist bir köy öğretmeni... İlk ve en önemli rol modelim o oldu. Koşullar ne kadar berbat olursa olsun, hep bir çıkış yolu olduğuna dair temel inancımı ona borçluyum. Türkiye'nin en başarısız ilinin en başarısız ilçesinde ikmale kalarak liseyi zor bitiren biri olarak lise son da üniversite sınavında ilk yüzde 1'e girdiğime hiçbir öğretmenim inanmadı, babam hariç... Tabii babam bize sadece hedeflerimizi yüksek tutmayı öğretmedi, aynı zamanda bize daha doğduğumuzda zengin bir kütüphane hazırladı. Her ay şehre maaşını almaya gittiğinde köye çantasında 5 çocuğun her biri için ayrı ayrı ve yaşa uygun kitaplarla dönen, o kitaplar üzerine akşam sofrada sohbetler eden bir babanın çocukları nerede olsa okulda başarılı olur. Zaten öyle olduğu için bizim ailenin çoğunluğunun yurt dışından derecesi, yüksek lisans ve doktoraları oldu. Başarının tesadüfe bağlı olduğu sadece büyük bir safsata... Önce yüksek hedefler sonra da sistematik çalışma olunca, ne şansa ne de tesadüfe işi bırakmış olursunuz. Benim hikâyem de o anlamda sıradan bir hikâyeye...

"Yetişin Çocuklar" yeni kitabınız... Aslında önsözünde kitabı neden yazma ihtiyacı duyduğunuzu anlatıyorsunuz. Sizi bu kitabı yazmaya iten nedenleri bizler için de kısaca özetler misiniz?

Yaklaşık 15 yıldır New York Üniversitesi'nde doktora seviyesinde gelişim psikolojisi dersleri veriyorum. Türkiye ve ABD başta olmak üzere pek çok ülkede okul öncesinden ergenliğe 100'ün üzerinde akademik yayınam oldu. Amerikan Bilimler Akademisi'nin ilgili komisyonunda üyelik yaptım. Ancak bütün bu akademik hazırlığa rağmen "Yetişkin Çocuklar" tarzı bir kitabı yazmak için 20 yıl bekledim. Bunun temel nedeni baba olmam. Çünkü iki çocuğumu yetiştirirken gördüğüm üzere, kitapta yazanla hayatta olan arasında hep bir makas oluyor. O makası iyi anlamak, doğru kalibre etmek gerekiyor. Bu bir taraftan alçak gönüllü olmayı da gerektiriyor. Çünkü pratik teoriyi terbiye eder! İşte bu nedenle ilk bölümünü 20 yıl önce yazdığım bu kitabı gün yüzüne çıkartmak 20 yılımı aldı. Sonuçta ortaya bilimsel olarak altına imzama atabileceğim, ayakları bizim topraklarda olan bir başucu kitabı çıktı. Amacım, hem anne babalara hem de eğitimcilere bilimsel bir çerçeveye somut öneriler sunmaktır. Çocuklarla ilk diyalogu nasıl kurmalıyız? Çocuklarımızı ne kadar kontrol altında tutmalıyız? Çocukların zihinsel gelişimine katkıda bulunmanın bilimsel formülleri nelerdir? Okula hazırlık ve okul öncesi dönemde neler yapmalıyız? Okul çağındaki çocuklarımızın yaz tatilinde öğrenme kaybını nasıl önleriz? Çocukları ekran bağımlılığından nasıl kurtarabiliriz? Ergenlerle sağlıklı diyalogun formülü nedir? Tercih yapan gençlere nasıl destek olabiliriz? Gençlerde girişimciliği teşvik etmek için ne yapabiliriz? Bu ve benzeri onlarca soruya bilimsel veriler ışığında yanıtlar bulacaksınız bu kitapta...

Sizce eğitimin temel amacı nedir? Bir toplumda eğitimin temel gerekliliklerinin varoluşunu sağlamak için neler yapmak gerekiyor?

Tekil bir yanıt vermek riskli olsa da sorunuzu yanıtsız bırakmayayım. Eğitimin temel amacı bireylerin kendilerini gerçekleştirmesine aracılık etmektir. Ancak hemen şunu da söyleyeyim; eğitim tek başına ne bir bireyi ne de bir toplumu ihya eder. Eğitimin yanına özgür düşünce iklimini ve adil rekabet ortamını da koymamız lazım. Türkçede çıkan ilk kitabım "Yol Ayrımındaki Türkiye'de ben bu üç faktöre kalkınmayı da eklemiştim. Bireylere eleştirel düşünce ortamı sunmadıktan sonra, onlara adil koşullarda rekabet etme olanağı vermedikten sonra istediğiniz kadar eğitim verin, mutsuz bireyler yetiştirmekten başka bir işe yaramaz. Yani eğitim, bu anlamda, tek şart değil.

Çocuk gelişiminde ilk 36 ayı özellikle vurguluyorsunuz. Neden bu kadar önemli?

Çocuk gelişimde belirli dönemler vardır. Tıpkı bir fidanı ilk ektiğimizde ona cansuyu vermek ne kadar önemliyse, çocuk gelişimindeki bu kritik dönemlerde de çocuklara ihtiyaç duydukları desteği sunmak o kadar önemli. Doğru zamanda doğru destek çok önemli. İşte bu manada hem zihinsel hem de duygusal gelişimin kritik dönemi ilk 3 yıldır. Çünkü beyin gelişiminin yüzde 90'ı bu dönemde tamamlanıyor.

YENİ DOĞAN HER ÇOCUĞA BİR KİTAP HEDİYE

Yeni başlattığınız 1 Milyon Kitap projesinden sözeder misiniz?

Türkiye'de geçen yıl 1.3 milyon çocuk dünyaya geldi. Daha doğdukları gün bu çocuklar iki gruba ayrıldı. İlk grupta yaklaşık 300 bin çocuk var ki bu çocukların evinde bir çocuk kitaplığı ve o kitapları okumaya hazır anne baba mevcut. Geriye kalan 1 milyon çocuğun evinde ise kitap yok. Bu 1 milyon çocuk ilk defa kitapla okula gittikleri gün karşılaşılıyor. 1 Milyon Kitap projesinin temel amacı bu 1 milyon çocuğa ilk kitaplığı kurmak. Bu amaçla 6 kitaplık temel bir set hazırladım. Seti yeni doğan her bebeğe ulaştırmak için de bir sosyal girişimcilik projesi hayata geçirdim. İlk birkaç haftada 10 bin eve ulaştık ama hedef 1 milyon ev.

1 Milyon Kitap projesi bir sosyal girişimcilik olarak hayata geçti. Uzun vadeli, kendi kendine kaynak üretecek bir proje olsun istedim. O nedenle bu site üzerinden yapılan tüm satıştan elde edilen gelirle ihtiyaç sahiplerine ücretsiz kitap dağıtıyoruz. Siteye girdiğinizde sizi 4 seçenek bekliyor. İlk seçenek satın alma. 75 liraya 6 kitaplık bir set. İkinci seçenek ise ücretsiz talep formu ile başvuru. Oraya başvuran herkese sırayla satış oranında kitap gönderiyoruz. Üçüncü seçenek ise havuza kitap bırakma seçeneği. Son olarak da yeni doğan çocuklara hediye kitap gönderiyoruz. Siteden yapılan satışlardan ben bir telif ya da başka kalem altında ücret almıyorum. Amacımız en fazla çocuğa ulaşarak onların ilk kitaplığını kurmak. Hedefimiz 1 milyon. Bunu benim tek başıma gerçekleştirmem elbette mümkün değil, o nedenle Türkiye'nin geleceğine katkıda bulunmak isteyen herkesin elini taşın altına koymasını bekliyorum. Hedef büyük, bakalım ne kadar başarılı olacağız.

Araştırmalar bu dönemde çocuklarla kaliteli zaman geçirmenin önemini çok net bir şekilde ortaya koyuyor.

Sizce günümüzde çocuk yetiştirenlerin en temel problemleri neler?

En temel sıkıntı nasıl bir dünyaya çocuk yetiştirdiğimizi bilmiyor olmamız. Dünya her zamankiden daha hızlı bir şekilde değişiyor. Bakın mesleklerin bile ömrü kısaldı. Bugün olan, yarın yok. O nedenle hem eğitimciler hem anne babalar çocuklarını bilmedikleri bir dünyaya yetiştirmeye çalışıyorlar. Bu bilinmezlik de benim kitapta ifade ettiğim "ebeveynlik krizine" yol açıyor. Çünkü elimizdeki eski çocuk yetiştirme teknikleri, gelenekler, işlevsiz kalıyor. Şimdi ben gidip anneme "Benim oğlan kaç saat bilgisayar oyunu oynasın" dememin bir anlamı yok. Bilgisayar oyunu oynamanın bugün bir zararı olsa da yarın bu bir faydaya dönüşür mü henüz pek bilemiyoruz.

Bugün tüm ebeveynlerin en büyük gayesi 'mükemmel çocuk yetiştirmek'... Günümüz ebeveynlerinde öne çıkan hataların neler olduğunu düşünüyorsunuz?

En büyük hata bu mükemmel ebeveynlik baskısı... Özellikle ülkemizde "proje çocuk" yetiştiren bir grup eğitimli ve varlıklı anne baba var. Tüm hayatını askıya almış, kendi hikâyesini çocuğunda tamamlamaya çalışan anne babalardan söz ediyorum. Ne kendi hayatını yaşayabiliyor ne de çocuğuna kendi hayatını yaşıyor. Bu grup ailelere

"fazla kurcalamayın" diyorum zira çocuklar üzerinde anne babaların etkisi tahmin ettiğimiz kadar fazla değil. Bir etkimiz olduğu muhakkak ama bunu da abartmamak lazım zira çocuklar bir mizaçla dünyaya geliyor. Önemli olan o mizacı anlayıp, ona göre çocuk yetiştirmek.

Diğer yandan ebeveynlerin bugün geçmişten çok daha bilinçli ve duyarlı olduklarını görüyoruz. Sizin günümüz ebeveynlerinin davranışlarına yönelik gözlemlerinizi neler?

Türkiye bağlamında söylersek şu an çocuk sahibi olan ebeveynler bizim ülkenin en eğitimli kesimi... Neredeyse lise seviyesinde eğitimleri var, bilgiye her zamankinden daha kolay ulaşıyorlar, çocukları her zamankiden daha sağlıklı... Ancak bütün bunların yanı sıra her alanda pek çok farklı fikir de ortalıkta dolaşıyor. Eskiden toplumsal yapı daha statik iken herkes yüzyıllardan gelen geleneklerle çocuklarını yetiştirirken kafa karışıklığına pek mahal yoktu. Ancak bugün her konuda birden çok fikir birbiriyle yarışıyor. Öyle olunca da ebeveynlerin kafası epey karışıyor. Ebeveynlik krizi bu çağa ait bir dert ve ben dâhil her anne baba bu dertle bir şekilde uğraşmak zorunda. İlerlemenin bir sonucu bu. Karmaşık toplumlarda yaşıyoruz, hızlı göç ve teknolojik dönüşümün faturası olarak da okuyabiliriz bunu.

Son dönemde babaların çocuk yetiştirmek konusunda öne çıktıklarını görüyoruz. Fakat bunu genellemek ne yazık ki güç! Kitabınızda da değindiğiniz gibi "Babalar resimde yok." Sizce bunun temel nedeni nedir? Babaların çocuk gelişimindeki önemi nedir?

Ebeveynliği biz nereden öğreniyoruz ilk? Kendi anne babalarımızdan. Bir iki kuşak geriye gidince de babaların çocuk geliştirme işini tamamen annelere boca ettiğini biliyoruz. Geçmişten bize gelen bu miras, iyi bir miras değil. Geçmişte başka gerekçelerle bunu hoş görebiliriz ama bugün içinde yaşadığımız modern toplumda çocuk yetiştirme sorumluluğu sadece annenin üstesinden gelebileceği bir

uğraş değil artık. Hem anne hem baba bir arada belli bir uyum içinde olduğu zaman en optimal sonuç alınıyor. O nedenle tüm araştırmalar 21. yüzyılın babaların yüzyılı olacağını söylüyor. Artık tam zamanlı bakımdan sorumlu babalar, doğumdan itibaren her detaya vakıf babalar devri... Baba olmak, öyle çocuk belli bir yaşa gelince girilen bir rol değil, doğumla başlıyor.

Ebeveynlerin en zorlu dönemlerinden biri de ergenlik dönemi... Bu dönemin çocukların gelişiminde öneminden bahseder misiniz? Bu noktada ebeveynlere neler tavsiye edersiniz?

Ergenlik dönemiyle birlikte çocuklar anne babalarının yönüncesinden çıkarak kendi yollarını bulmaya başlar. Bu ilk başta her iki taraf içinde zor bir kırılmadır, her iki tarafın da yeni rollere alışması zaman alır. Çocuk bir taraftan kendi bireyselliğini ortaya koymak için risk almalı, aile de bu süreçte çocuklarına belli bir hareket alanı sunmalı... Sıkıntı da işte buradan çıkıyor. Ebeveynlere en büyük tavsiyem, çocuklarıyla olan güvene dayalı ilişkiyi mümkün olan en erken yaşta kurmaları... Bu temel sağlam olursa, ergenlik dönemindeki olası fırtınalara karşı hazırlıklı olurlar ve karşılıklı güven ve diyalogla sorunları biraz daha az hasarlar çözebilirler.

Bir toplum için hatta ötesinde daha iyi bir dünya için iyi çocuklar yetiştirmenin önemi nedir? İnsanların tüm çocukları önemsemesinin, iyi çocuklar yetiştirmenin sadece kendi çocuklarımızla sınırlı kalmamasının anlamı nedir?

Çocuklarımızı iyi yetiştirmek tek başına çok bir anlam ifade etmiyor zira onlar büyüdüklerinde tek başlarına yaşamayacaklar. O nedenle ben kitabımın son bölümünü "öteki çocuklara" ayırdım. Sadece kendi çocuklarımızı değil, farklı nedenlerle dezavantajlı konuma itilmiş çocukları da düşünmemiz gerekiyor. Yoksul çocuklar, mülteci çocuklar ya da işsiz gençler bu anlamda sadece o çocukların aileleri için değil, tüm ülke ve insanlık için bir ortak dert olmalı... Ancak o zaman daha yaşanır bir dünya mümkün olacak.

1 bir
milyon
kitap

Prof. Dr. Selçuk Şirin'in başlattığı "1 Milyon Kitap Projesi" kapsamındaki kitaplar sayesinde ihtiyacı olan 1 milyon çocuğa destek olabilirsiniz.

DÜNYAMIZ İÇİN BARİŞ

21 EYLÜL'DE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'İN ORGANİZASYONUyla BİRÇOK ÜLKEDE
OLDUĞU GİBİ TÜRKİYE'DE DE ULUSLARARASI BARİŞ GÜNÜ KUTLANIYOR.
TÜM DÜNYADA İNSANLAR YAŞAMA HAKKINI, DOĞAYI VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMAK İÇİN DÜNYA BARİŞİNİN NE KADAR ÖNEMLİ OLDUĞUNU BİR KEZ
DAHA HATIRLIYOR.

 BİRAY ANIL BİRER

Barış, dünyamızdaki tüm insanların birlikte koruması gereken en değerli hazine. Bugün barış sadece yaşama hakkını ifade etmiyor; aynı zamanda doğayı, gezegenimizi, binlerce yıllık kültürel mirası korumayı da içeriyor barış kavramı... Dünya çapında binlerce organizasyon, on binlerce insan dünya barışını korumak için büyük çaba sarf ediyor. Zira insanlık tarihinde bugüne kadar yaşadığımız kayıpların bilançosu çok büyük...

Yirminci yüzyılda yaşanan savaşlarda dile kolay, en az 108 milyon insan öldü. İnsanlık tarihi boyunca savaşlarda ölenlerin toplam sayısının ise 150 milyon ile 1 milyar arasında olduğu tahmin ediliyor. Üstelik savaştan etkilenenler, sadece çarpışan askerler değil. 1990'larda yaşanan savaşlarda, sivil ölümleri tüm savaş ölümlerinin yüzde 75 ila 90'ını oluşturdu. Yine çok uzak olmayan bir dönemde, İkinci Dünya Savaşı'nda ise kentler bombalanırken insanlık tarihi 100 binlerce sivilin saatler içinde yok oluşuna tanıklık etti.

Savaşların yaşandığı topraklara biraz yakından baktarsak, kâğıt üzerinde sayıdan ibaret olan ölüm istatistiklerinin ötesinde, acı ve zulmü görüyoruz. Bunun arkasındaki düşünceleri ise anlamlandırmak mümkün değil. Örneğin Orta Çağ'a baktığımızda, fetih arzusu veya intikam amacıyla birbirlerinin topraklarına akınlar yapan şövalyelerin yıkıcılığını görüyoruz. Tarihçi Barbara Tuchman'ın kaleme aldığı "Uzağa Tutulmuş Ayna: Felaket Dolu 14. Yüzyıl" adlı kitapta, bu savaşlarla köylülerin nasıl zarar gördüğü şöyle anlatılıyor: "Şövalyeler bu özel savaşları büyük bir iştahla ve tek bir stratejiyle yürütüyorlardı: Mümkün olduğunca çok köylüyü öldürerek ve mümkün olduğunca çok ekini, bağı, aleti, samanlığı ve mülkü tahrip edip, gelir kaynaklarını kurutarak düşmanı mahvetmeye çalışmak... Bu da, çatışan tarafların asıl mağdurlarının iki tarafın köylüleri olmasına yol açıyordu."

Şiddetin son yüzyılda neden azaldığını geniş kapsamlı değerlendirmesiyle "Doğamızın İyilik Melekleri" kitabında ele alan Steven Pinker, "Geçmiş yüzyıllarda yerleşim yerlerini yerle bir eden yağma ve katliamların, bugün soykırım adını verdiğimiz şey olduğunu fark ettiğimiz anda, soykırımın 20. yüzyılın bir fenomeni olmadığını bütün açıklığıyla görüyoruz" diyor. Haçlı seferleri sırasındaki katliamlar ve yağmalar, Avrupa din savaşları, İkinci Dünya Savaşı'ndaki Yahudi soykırımı ve Japonya'ya atılan atom bombaları, savaşların halklara ettiği zulmün birer örneği.

Savaşlarda erkeklerin ölme veya sakat kalma riski daha yüksek olsa bile aslında uzun dönemli etkileri çoğunlukla kadınlar ve çocuklar tecrübe ediyor. Tarih bize kadınlara tecavüzün savaşların önemli bir parçası olduğunu gösteriyor. Örneğin, Moğol lider Cengiz Han "İnsanın yaşayabileceği en büyük zevk düşmanı yenmek, önüne katıp sürüklemek, neleri varsa ele geçirmek, sevdikleri gözyaşlarına boğulduklarında suratlarının aldığı hâli görmek ve karılarına ve kızlarına sahip olmaktır" demiş. Tecavüz ve diğer cinsel şiddet biçimleri silahlı çatışmada yaygın olarak yaşanıyor ve kadınlara büyük acılar yaşatırken toplumların dokusunu parçalamak için savaş silahları olarak da kullanılıyor. Örneğin, Sınır

YİRMİNCİ YÜZYILDA YAŞANAN SAVAŞLARDA DİLE KOLAY, EN AZ 108 MİLYON KİŞİ ÖLDÜ. İNSANLIK TARİHİ BOYUNCA SAVAŞLARDA ÖLENLERİN TOPLAM SAYISININ İSE 150 MİLYON İLE 1 MİLYAR ARASINDA OLDUĞU TAHMİN EDİLİYOR. ÜSTELİK SAVAŞTAN ETKİLENENLER, SADECE ÇARPIŞAN ASKERLER DEĞİL. 1990'LARDA YAŞANAN SAVAŞLARDA, SİVİL ÖLÜMLERİ TÜM SAVAŞ ÖLÜMLERİNİN YÜZDE 75 İLA 90'INI OLUŞTURDU.

Tanımayan Doktorlar, Sudan'ın Darfur kentindeki tecavüz mağdurlarına dair hazırladıkları raporda, mağdurların toplumdan dışlandığı için aile evlerinin dışında bir kulübede yaşamak zorunda kaldıklarından bahsediyor. Savaş sırasında uygulanan cinsel şiddet, toplumsal etkilerin yanı sıra yoğun psikolojik travmaya, istenmeyen gebeliklere ve kalıcı fiziksel hasara yol açıyor.

İnsanların yerlerinden edilmesi ve zorunlu göçler, savaşın insan hayatına verdiği büyük çapta zararlardan bir başkası. İnsanlar, çatışmalar hayatlarını tehdit etmeye başladığı zaman, evlerini ve yurtlarını terk etmek zorunda kalıyor. Birinci Dünya Savaşı sırasında 5 milyon Avrupalı yerinden edilmişti. İkinci Dünya Savaşı'nda ise Avrupa'da Alman olmayan 40 milyon kişi evlerini geride bıraktı ve 13 milyon Alman, Doğu Avrupa'daki ülkelerini terk etmek zorunda kaldı. 1990'ların başlarında Bosna-Hersek'te yaşanan savaşta 4,4 milyon kişilik nüfusun yaklaşık 2,5 milyonu evlerinden ayrılmak zorunda kaldı. 1994'te 2 milyondan fazla Ruandalı ülkesinden ayrıldı. Birleşmiş Milletler Mülteci Yüksek Komiserliği'nin verilerine göre dünyada zorla göç ettirilen nüfus 2018'de 2,3 milyon kişi arttı. Zulüm, çatışma, şiddet veya insan hakları ihlalleri nedeniyle dünya genelinde neredeyse 70,8 milyon kişi zorla yerinden edildi. İnanması güç olsa da dünyadaki mültecilerin üçte ikisinden fazlası (% 68) beş ülkeden geliyor: Suriye, Afganistan, Güney Sudan, Myanmar ve Somali. Bu ülkelerin hepsinde uzun süre devam eden iç savaşlar yaşandı. Ve ne yazık ki, dünyadaki mültecilerin yarısından fazlası, 18 yaşın altındaki çocuklardan oluşuyor.

KÜLTÜREL MİRAS YIKIMI

Savaşların sebep olduğu yıkım, sadece insan hayatını kapsamıyor. Çatışma alanlarındaki yüzlerce yıllık kültürel miras da savaşların yıkıcı etkilerinden nasibini alıyor. Örnek vermek gerekirse Taliban, Afganistan'ın kuzeyindeki dağların oyukları içinde 15 yüzyıl boyunca yükselmiş Buda heykellerini yok ederek dünya mirasına büyük zarar verdi. Günlerce süren saldırıların ardından,

görmekli heykeller ilk önce saldırılara meydan okudu. İki hafta süren bombardımandan sonra Taliban liderleri, kayaların eteklerine tanksavar mayınlarının yerleştirilmesini, mayınların topçu ateşinden düşen molozlarla patlatılmasını ve ardından dağcıların heykellere açılan deliklere patlayıcı yerleştirmesini emretti. En sonunda o değerli anıtlar yerle bir oldu. Bir zamanlar söz konusu heykellerin olduğu boş oyukların çarpıcı bir fotoğrafı bugün Londra'daki Emperyal Savaş Müzesi'nde "What Remains" (Geriye Kalan) adlı sergide yer alıyor.

Taliban'ın yakıp yıktığı Kabil kentindeki Afgan Ulusal Müzesi'nin önünde "Bir ulus, kültürü ayakta kaldığı sürece ayakta kalır" yazısı yer alıyor. Yani bir milletin kültürel mirasının silinmesi, yok olmasıyla eşdeğer... Tarih boyunca Coventry ve Dresden'deki katedrallerin bombalanmasından, Saraybosna'daki kitapların yakılmasına kültürel eserlerin yıkımı, her zaman modern savaşın kalbinde yer aldı.

Suriye'de yıllardır süren iç savaş da ülkenin kültür mirasını mahvetti. 12. ve 13. yüzyıllarda altın dönemini yaşamış antik Halep Kalesi, dünyanın en eski kalelerinden biri ve 1986'dan beri UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndeydi. Savaş, kalenin çevresini ve bazı kısımlarını ortadan kaldırdı. Aynı şekilde, binden fazla küçük dükkânın bulunduğu Halep'teki eski çarşı, iç savaş başlamadan önce kentin kalbinin attığı yerd. Ancak Suriye'deki çatışma, çarşının bulunduğu eski kenti büyük ölçüde tahrip etti. Çarşının labirenti andıran yapısının büyük kısmı bugün harap hâlde, Antik Palmira kentinde yer alan, Mezopotamya tanrısı Bel'in onuruna kutsanan 2 bin yıllık Bel Tapınağı da 2015 yılında IŞİD tarafından havaya uçuruldu.

SAVAŞIN ÇEVRESEL ETKİLERİ

Savaşların en yıkıcı etkilerinden bir diğerinin de içinde yaşadığımız doğal ortamı, çevreyi mahvetmeleri olduğunu söyleyebiliriz. Mağara adamının başkasına ait bir mağaraya düşmanca fırlattığı ilk taştan beri, doğal ortamlarımız ve çevre, savaşların stratejik bir parçası oldu. Antik Roma ve Asur orduları düşmanlarının teslim olması için tarlalarına tuz atıp toprağı tarıma elverişsiz hâle getirmiş. Elbette savaşların bugünkü teknolojisi bambaşka ve çevre için yıkıcı etkileri de çok daha büyük ve kalıcı.

Çatışmalar, bölgelere ve kullanılan silahlara göre büyük farklılık gösterse de, doğal yaşam alanlarının tahrip edilmesi ve insanların mülteciliğe zorlanması, ortaya çıkan en büyük sorunlar. Örneğin, Vietnam Savaşı'nda ABD ordusu gerillaların kamuflaj olarak kullandığı ormanlara ve tropik bitki bataklıklarına "Agent Orange" gibi kimyasallar sıktı ve yaklaşık 2 milyon hektarlık alanı tahrip etti.

Savaş insanların kitlesel hareketine neden olduğunda, çevre üzerinde ortaya çıkan etkiler felaket olabiliyor. Binlerce insan yeni bir coğrafyaya yerleşmeye zorlandığında, yaygın ormansızlaşma, denetlenmeyen avlanma, toprak erozyonu meydana geliyor, toprak ve

su insan atıklarıyla kirleniyor. 1994'deki Ruanda'daki çatışmalar sırasında, ülkedeki Akagera Millî Parkı'nın büyük bölümü mültecilere açıldı. Sonuç olarak, bazı yerel hayvan popülasyonları tükendi.

İnsanlık tarihi bu tür örneklerle dolu. Ekolojik tahribattan zorunlu göçlere, kültürel mirasların yok olmasından kitlesel ölümlere; savaşlar yıkımdan başka bir şey yaratmıyor. Tarih bize, savaşların verdiği zararın izlerinin nesiller boyu sürdüğünü gösteriyor. Barış Günü vesilesiyle bunları bir kez daha hatırlıyor ve barışın önemini daha iyi kavırıyoruz. Eylül ayında tüm dünyada dünyada yapılan kutlamalar ise gelecek için umut yaratıyor. Dünya barışını korumak bizim ellerimizde...

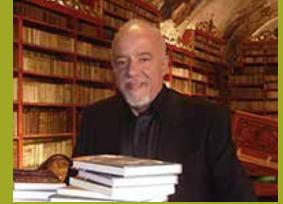
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER BARIŞ ELÇİLERİ

"Dünya barışı" dendiğinde aklı gelen önemli örgütlenmelerden biri Birleşmiş Milletler (BM) Barış Elçileri. Aralarında sanatçı, edebiyatçı ve insan hakları savunucularının bulunduğu bu topluluk uzun yıllardır dünya barışı için önemli çabalar harcıyor. Ünlü boksör Muhammed Ali, İtalyan tenor Luciano Pavarotti, aktör George Clooney, şarkıcı Enrico Macias daha önce bu misyonu üstlenmiş tanınmış isimlerden bazıları.

Bugün BM Barış Elçisi görevini sürdüren 13 isim bulunuyor. Oscar ödüllü Leonardo DiCaprio, bunlardan biri... Caprio'nun odaklandığı alan ise iklim değişikliği... Kurduğu vakıf, dünyada tehlike altındaki ekosistemleri ve yok olma tehdidi altındaki türleri korumaya dönük 35 inovatif projeyi destekliyor.

Simyacı, Aldatmak gibi romanlarıyla tüm dünyada beğeni toplayan Brezilyalı yazar Paul Coelho, bir diğer BM Barış Elçisi... Yoksulluk ve kültürler arası diyalog alanında organizasyona katkıda bulunan Coelho, enstitüsü aracılığıyla yoksulluğa karşı mücadele veriyor ve kadına şiddetin son bulması için kampanyalara katılıyor.

Pakistan'da Taliban'ın kız çocukların eğitimine getirdiği kısıtlamalara karşı mücadele verirken başından vurulan Malala Yousafzay ise en genç BM Barış Elçisi. Henüz 11 yaşında iken BBC Urduca Servisi'nde yayımlanmak

üzere, Taliban rejimi altında yaşamı anlatan isimsiz yazılar yazmaya başlayan Yousafzay, aynı zamanda Nobel Barış Ödülü sahibi...

BM Barış Elçisi olarak çalışan diğer ünlüler arasında Ürdünlü Prenses Haya, besteci ve piyanist Daniel Barenboim, şempanzeler üzerine öncü çalışmalarıyla tanınan antropolog Jane Goodall, Oscar ödüllü aktris Charlize Theron gibi isimler bulunuyor.

icinde Koç var.

→ 21 Eylül 2019

David Garrett konseri

Müziğin dahi çocuğu David Garrett, "Unlimited Live" dünya turnesi kapsamında Yapı Kredi 75. Yıl Konserleri ile İstanbul'da. Garrett, Volkswagen Arena'da sevilen klasiklerle birlikte pek çok rock ve pop klasiğini kendine özgü tarzıyla yorumlayacak.

→ 22 Eylül'e kadar

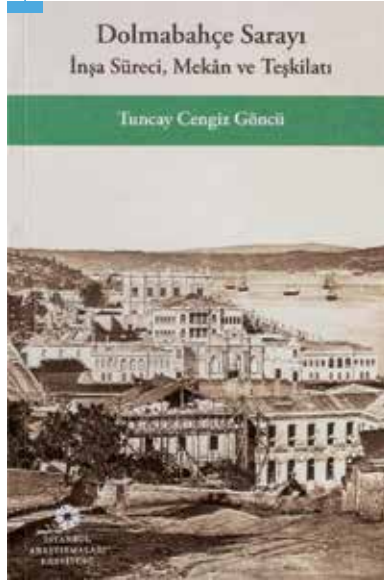
"Yaz Yaz Yaz '19: Pera Öğrenme Atölye Sergisi"

Pera Müzesi, "Mürekkepten: Çin Güncel Sanatından Yorumlamalar" sergisinden ilhamla hazırlanan yaz atölyelerine katılan çocukların yaratıcı dünyasını "Yaz Yaz Yaz '19" sergisiyle bir araya getiriyor. "Yaz Atölyeleri" programında 4-12 yaş aralığındaki çocukların yarattıkları objelerden oluşan sergi, hem atölye alanında hem de dijital platformda izleyiciyle buluşuyor.

→ Kitap

Dolmabahçe Sarayı: İnşa Süreci, Mekân ve Teşkilatı

İstanbul Araştırmaları Dizisi kapsamında yayımlanan ve Tuncay Cengiz Göncü tarafından kaleme alınan "Dolmabahçe Sarayı: İnşa Süreci, Mekân ve Teşkilatı", bu sarayın yapım sürecini ele alıyor ve son 15 yılda araştırmaya açılan birincil kaynaklar aracılığıyla sürece ilişkin sonuçları paylaşıyor.

→ 5 Eylül - 24 Kasım 2019

Video yerleştirme: "Tüm Zamanlara, Tüm Üzgün Taşlara"

Pera Müzesi, Anadolu Ağırlık ve Ölçüleri Koleksiyonu sergi salonunda koleksiyondan esinlenen "Tüm Zamanlara, Tüm Üzgün Taşlara" başlıklı güncel bir video yerleştirme sunuyor. Sanatçı Nicola Lorini tarafından gerçekleştirilen, kütle birimi kilogramın tanımının değişmesi ve internetin teorik kütlelerinin hesaplanması gibi yakın zamanda gerçekleşen önemli gelişmeleri merkezine alan yerleştirme, ziyaretçileri koleksiyonda çizgisel olmayan bir yolculuğa çıkarıyor.

→ 3 Kasım'a kadar

"Abrakadabra" sergisi

Halil Altındere'nin "Abrakadabra" isimli kişisel sergisi, "Yapı Kredi, 75. Yıl Sergileri" kapsamında Yapı Kredi Kültür Sanat Binası'nda. Venedik Bienali'nin uluslararası ana sergisinde bu yıl üç eseri sergilenen Altındere'nin hiper-realistik heykelleri, bronz işleri ve enstalasyon çalışmalarından oluşan 20'nin üzerinde eseri sanatseverlerle buluşuyor.

Üyelik
gerektirmeyen
giriş

KoçBayi ile aranızda bir tık kaldı!

Büyük Koç Topluluğu ailesinin değerli fertleri bayilerimiz, şimdi **KoçBayi** sayesinde hep bir arada. **Üye olmaya gerek duymadan koçbayi.com.tr**'ye girin, Koç Topluluğu gündeminden güncel haber özetlerine, yazılı ve video röportajlardan size özel hazırlanmış birçok içeriğe tek bir tıkla daha kolay ve hızlı ulaşın.

KoçBayi

KÜLTÜR VE SANATTA SINIR YOK.

*Sinemadan tiyatroya, müzikten edebiyata birçok alanda
kültür ve sanatı desteklemek için çalışıyoruz.*

*Ne de olsa hayat sana sınırlar koyar,
Yapı Kredi o sınırları kaldırmak için var.*

YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.

75.
YIL